

COĞRAFYA ÖĞRETMENLİĞİ

3'lü Deneme Seti

ÖABT

3'ü 1
arada

AKADEMİ
DENİZİ

QR Kodu Okut
Sonucu Öğren!

YENİLENEN

2022

MÜFREDATINA GÖRE
HAZIRLANDI!

Denemeyi
Çöz!

Sanal Optiğe
Kodla!

Sıralamanı
TG Gör!

1

GYGK

Video ve PDF Çözümlü

2

EĞİTİM

Video ve PDF Çözümlü

3

ÖABT

PDF Çözümlü

YENİ BASKI

AKADEMİ
DENİZİ

EKO - KİTAP

1. Rehber, bilinmeyen hakkında yardımcı olan kişidir. Bir tur rehberi de yol gösterir, bilinmeyen yerlerin açıklamasını yapar. II numaralı cümlede "rehberli turlar düzenlemek" sözüyle anlatılmak istenen yargıyı bulmamız mümkündür. Bir yazarın nasıl yazdığını açıklaması; eserine rehber olması, okuyucusuna yol göstermesi demektir.

(Cevap B)

2. Cümlelere bakıldığında IV. cümlede özür dilemenin zor ancak erdemli ve güzel bir davranış olduğundan bahsedilmektedir. Buna benzer bir ifade V. cümlede yer almaktadır. IV. ve V. cümleler birbirine yakın anlamlıdır.

(Cevap E)

3. Verilen cümlede mükemmele ulaşmak istenirken iyinin de kaybedilebileceği anlatılmaktadır. Aynı düşünce farklı sözlerle A seçeneğinde de ifade edilmiştir.

(Cevap A)

4. Verilenler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında cümle: "Öğrenciyken kız arkadaşının sinemaya gitme teklifini reddederek cebindeki parayla gidip yağlı boya aldığı anı sanatçı olma yolundaki ilk adımı olarak hatırlıyor." şeklinde olmaktadır. Böylece IV ile numaralanmış söz baştan dördüncü sırada yer almaktadır.

(Cevap D)

5. C seçeneğindeki cümlede "poaça" sözünün yazımı yanlıştır. Doğrusu "poğça"dır.

(Cevap C)

6. Aşırı duyguları anlatmada ünlem (!), tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.), sıralı cümleleri ayırmada virgül (,), eksiltili cümlelerin sonuna üç nokta (...) getirilir. Buna göre parçada ayraçlarla gösterilen yerlere sırasıyla (!), (,), (,), (...) getirilmelidir.

(Cevap B)

7. Dizelerde gündelik bir olayın, yalın bir anlatımla (söz ve anlam sanatlarına başvurulmadan) konuşma havası içinde, uyaklı sözcüklerle (önce, görünce gibi) aktarıldığını söyleyebiliriz. Ancak dizelerin öğretici bir nitelik taşıdığı söylenemez.

(Cevap E)

8. II. cümledeki yüklemi "görür" sözcüğüdür ve sözcük ad değil, eylemdir.

(Cevap C)

9. "başlayıp, olarak" → zarf-fiil
"yenileyen, tükendiği" → sıfat-fiil
"anlayışta" → isim-fiil

(Cevap D)

10. I. cümle "ama" bağlacıyla bağlanmış bağılı bir cümledir.

II. öznesi "İnsanların doğal ortamda özgür yaşadığını ifade eden Locke" sıfat-fiil grubudur.

III. "ver-ir-se" iki kip tarafından çekimlenen birleşik çekimli fiildir.

V. cümlede "devrettikleri" yardımcı fiille kurulan birleşik fiildir.

IV. cümlesinde "Cezalandırma" isim-fiil, "düşebileceklerini, belirten, yaratabileceğini" sıfat-fiildir. Cümlede zarf-fiil kullanılmamıştır.

(Cevap D)

11. Paragrafta III. cümlede IV. cümlelerin örneğine yer verilmiştir. II. ve V. cümleler yer değiştirdiğinde III. cümle IV. cümlelerin örneği olacaktır. Parça böylece bütünlük kazanacaktır. Burada anlamsal ve şekilsel örüntü gözden kaçırılmamalıdır.

(Cevap D)

12. Soruda ilk cümlede uluslararası bir örgütten, diğer cümlelerde ise ulusal bir dernek ve faaliyetlerinden bahsetmektedir. Buna göre, parçanın ilk cümlesi genel anlam bağlamıyla ilgili değildir.

(Cevap A)

13. Parçanın IV. cümlesine kadar Arnavutluk'un dışı açılmasının değerlendirilmesi yapılmıştır. IV. cümleden itibaren ise Arnavutluk'un tarihi ile ilgili bilgiler verilerek konunun dışına çıkmış ve yeni bir konu başlamıştır. Buna göre bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf IV. cümleyle başlayabilir.

(Cevap C)

14. Parçada konuşan kişi, daha önce yaşadığı bir olayı hikayeleştirerek anlatmaktadır. Betimleme cümlelerinin de kullanıldığı parçada olay esaslı olduğu için parçanın anlatımında öyküleme ağır basmaktadır.

(Cevap A)

15. Parçaya göre ticari amaçla kadınların duygu dünyasına seslenen aşk romanları yazılmış ancak kadınların sorunlarına yer verilmemiştir. İlerleyen zamanlarda kadınların sorunlarına da yer verilmiş olması edebiyattaki anlayış değişikliğinin bir göstergesidir.

(Cevap E)

16. I. cümledeki "ne mutlu bana ki" sözü sanatçının, durumundan hoşnut olduğunu gösterir. II. cümledeki "seyirciye ayna tutmak" sözü, canlandırılan kişilerin toplum içinde yaşayan kişiler olduğunu gösterir.

III. cümledeki "karakteri üzerine yapıştırmak" sözü, oynanan rolün etkisinde kalınmadığını gösterir.

V. cümledeki "---- dediği gibi" sözü, bir başkasının görüşüne katılma durumunu gösterir.

IV. cümlede "bir durumu kabullenme" anlamı yoktur. "Durumdan rahatsız olmama, kendine güven" anlamı vardır.

(Cevap D)

17. Parçada, verilen örneklerden hareketle yazarın, kimi yapıtların yazımında anlatıma özen gösterilmemesinden yakındığını görüyoruz.

(Cevap E)

18. Parçada verilen cümleleri tek tek incelediğimizde: Kayaçların genleşmesi ve çatlamasının ani sıcaklık değişimleri sonucu olduğuna ulaşılabılır (A). "Gündüzleri kayaçların dış kısımları, iç kısımlarından daha fazla ısındığından genleşir." yargısıyla "Gündüzleri kayaçların yüzeyleri hacimce büyür." ifadesine ulaşılabılır (B). "Herhangi bir yerin sıcaklığı mevsimlere, aylara ve özellikle günün saatlerine göre sık sık değişir." yargısıyla C seçeneğinde verilen ifadeye, ayrıca kayaçların dış yüzeylerinin genleşmesi ve dış yüzeyinde çatlaklar oluşması ifadeleriyle E seçeneğine ulaşılabılır. D seçeneğindeki yargı parçadan çıkarılabilecek bir yargı değildir. Çünkü sıcaklık ortalamalarının ani değişmesi (ısınma-soğuma) çatlaklara neden olmaktadır. Bunu sadece sıcaklık ortalamalarının düşük olmasına bağlamak doğru olmaz.

(Cevap D)

19. Parçada, bir insanın, dostlarının hata yapmalarını engellemesi gerektiği vurgulanmaktadır. A, B, C, D seçeneğindeki yargılar, bunu desteklemektedir.

(Cevap E)

20. A → "...o, bir fiziksel veya biyolojik yapı olarak ele alınmamalıdır. Dolayısıyla insanın ne olduğunu değil, kim olduğunu ve neler hissettiğini araştırmak gerekir."

B → "Pek çok kişiye göre insan; bir nesneden, bir hayvandan daha fazla ve daha farklı bir canlıdır."

C → "Bu yüzden de insan; bir nesneyi ve hayvanı inceler gibi laboratuvar ortamında incelenmemeli, o, bir fiziksel veya biyolojik yapı olarak ele alınmamalıdır."

E → "Çünkü insan her an değişen, yaratıldığı gibi kalmayan..."

(Cevap D)

21. Bu parçada Zinkeisen'in eserinin Hammer'inden ayrı bir özelliğinin olması için farklı bir yanının olması gerekmektedir. Parçada geçen: "Çok sayıda kaynağa dayandığı için yapıt bugüne kadar değerini korumuştur." cümlesi Zinkeisen'in eserinin farklılığını gösterir. "B" seçeneğine baktığımız zaman döneme ait belgelerden alınan bilgiler vurgulanmaktadır.

(Cevap B)

22. Parçadaki "----" incelikli çözümlenmeleriyle ve bireyi toplumsallık içerisinde göstermeye çalışırken öne çıkardığı ayrıntılı betimlemeleriyle ----" ifadesinden, yazarın, konularını işlerken detaylara önem verdiği bilgisi çıkarılabilir.

(Cevap C)

23. Parçadaki "Usta yazarın büyük kitlelere ulaşamayışının nedeni → kolaylıktan uzak ve okurdan emek isteyen bir anlatım ortaya koymuş olmasıdır." ifadesinden yazarın okurunun çok olmamasının nedeni, zor anlaşılır olmasıdır sonucuna varılmaktadır.

(Cevap E)

24. Parçada anlatılan kitap tutkunlarının, her kitapla duvarlarına bir tuğla daha koyduklarından yani dış dünyayla ilişkilerini kestiklerinden söz edilmektedir.

(Cevap D)

25. Parçaya göre, kitap biriktirmeyi aşırıya vardinlerin, başkalarıyla ortak bir yaşam sürdürmesinin -bu insanların bakış açıları farklı olduğu için- zor olduğu, bu nedenle kitap tutkunlarının yalnız yaşamayı tercih ettiklerini söyleyebiliriz.

(Cevap E)

26. "Onlar edindikleri her kitapta aslında duvarlarına bir tuğla daha koyar." cümlesinde, kitap tuğlaya benzetilmektedir.

(Cevap C)

27. - 30. soruların çözümü için aşağıdaki tabloyu kullanınız.

Emre Burcu'dan, Cenk de Ahmet'ten bir gün önce ders aldığında, Pazar günü ders olmadığından ve Cuma günü Doruk ders aldığından Cumartesi günü Fatoş ders almıştır. Olabilecek sıralamaları yapalım.

	P.tesi	Salı	Çarş.	Perş.	Cuma	C.tesi
1. sıralama	Emre	Burcu	Cenk	Ahmet	Doruk	Fatoş
2. sıralama	Cenk	Ahmet	Emre	Burcu	Doruk	Fatoş

27. Verilenlere göre Burcu Salı veya Perşembe günü ders alabilir. Çarşamba günü alamaz.

(Cevap C)

28. Fatoş'un dersi kesinlikle Burcu'dan sonraki bir gündedir.

(Cevap E)

29. Perşembe günü Ahmet veya Burcu'nun dersi olabilir.

(Cevap B)

30. Fatoş kesinlikle Cumartesi günü ders almaktadır.

(Cevap A)

$$31. \frac{1000^2 - 1}{1001} = \frac{(1000 - 1) \cdot (1000 + 1)}{1001} = \frac{999 \cdot 1001}{1001} = 999$$

(Cevap B)

$$32. \frac{2^{15} + 2^{12} + 2^9}{2^{14} + 2^8 + 2^{11}} = \frac{2^9(2^6 + 2^3 + 1)}{2^8(2^6 + 1 + 2^3)} = \frac{2^9}{2^8} = 2$$

(Cevap B)

$$33. \frac{\sqrt{10} + \frac{1}{\sqrt{10}}}{\frac{13}{\sqrt{10}} - \frac{11}{\sqrt{10}}} = \frac{\frac{11}{\sqrt{10}}}{\frac{2}{\sqrt{10}}} = \frac{11}{2}$$

(Cevap E)

34. Toplam su = 180 lt olsun.

Her depoya 180 : 3 = 60 lt kalır.

Elma = 60 · $\frac{2}{5}$ = 24 lt kullandı.

Armut = 60 · $\frac{2}{4}$ = 30 lt kullandı.

Şeftali = 60 · $\frac{2}{3}$ = 40 lt kullandı.

= 94 lt kullandı.

$$= \frac{94}{180} = \frac{47}{90}$$

(Cevap E)

$$35. 2x + y - \frac{3}{2} = 0$$

$$3x + (1-a)\frac{y}{2} - 2 = 0$$

Buradan,

$$\frac{2}{3} = \frac{1}{\frac{1-a}{2}} \Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{2}{1-a}$$

$$\Rightarrow 1-a = 3$$

$$\Rightarrow a = -2$$

(Cevap C)

$$36. x = \frac{(y-z) \cdot (y+z)}{1 \cdot \frac{y}{x}}$$

$$\left. \begin{array}{l} y = 3 \\ z = 2 \end{array} \right\} x = 5 \Rightarrow x + y + z = 10$$

(Cevap A)

$$37. x \cdot y = 69$$

$$\downarrow \downarrow$$

$$3 \quad 23$$

$$x + y = 3 + 23 = 26 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

$$38. \frac{x+3}{2} + \frac{x-2}{3} = \frac{x-3}{6}$$

$$\Rightarrow \frac{3x+9}{6} + \frac{2x-4}{6} = \frac{x-3}{6}$$

$$\frac{3x+9+2x-4}{6} = \frac{x-3}{6}$$

$$\Rightarrow 5x+5 = x-3$$

$$4x = -8 \Rightarrow x = -2 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

39. Şekildeki taralı bölge sadece B'ye ait kümedir. O hâlde taralı bölge tiyatro sevmeyen göz-lüklü kız öğrencileri temsil eder.

(Cevap C)

$$40. f(a+3) = f(f(a+2))$$

$$2 \cdot (a+3) - 3 = f(2 \cdot (a+2) - 3)$$

$$2a+3 = f(2a+1)$$

$$2a+3 = 2 \cdot (2a+1) - 3$$

$$2a+3 = 4a-1$$

$$4 = 2a$$

$$2 = a$$

(Cevap E)

41.

Bayram Usta bir işin $\frac{5}{8}$ ini 20 saatte yaparsa

İşin tamamını x saatte yapar

$$x \cdot \frac{5}{8} = 20 \cdot 1$$

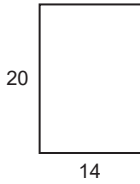
$$x = 32$$

O hâlde,

Bayram Usta $32 - 20 = 12$ saat daha çalış-malıdır.

(Cevap C)

42.

$$\text{EKOK}(14,20) = 140$$

$$\frac{10}{14} \cdot \frac{7}{20} = \frac{140 \cdot 140}{14 \cdot 20} = 70 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

43. Kumaşın tamamı 5x metre olsun.

$$\text{Önce } \frac{3}{5} \cdot i; 5x \cdot \frac{3}{5} = 3x$$

Sonra kalanın

$$\frac{1}{4} \cdot \frac{1}{4} \cdot (5x - 3x) = \frac{1}{4} \cdot 2x = \frac{x}{2}$$

$$5x - \left(3x + \frac{x}{2}\right) = 15 \Rightarrow 5x - \frac{7x}{2} = 15$$

$$\Rightarrow \frac{3x}{2} = 15$$

$$\Rightarrow x = 15 \cdot \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow x = 10 \text{ metre}$$

Kumaşın tamamı = $5x = 5 \cdot 10 = 50$ metre bulunur.

(Cevap A)

44.

a	x	a
---	---	---

$$2a + 3x = 2z$$

$$a = \frac{2z - 3x}{2}$$

$$\frac{2z - 3x}{2} + 3x$$

$$\frac{2z + 3x}{2}$$

$$z + \frac{3x}{2}$$

(Cevap D)

45. Doğukan = 3x

Atakan = x

Atakan + Can < Doğukan

x + Can < 3x

Can < 2x

Can = 2x $\Rightarrow$ 6x = 186 x = 31

Can < 3x $\Rightarrow$ Can < 62

Can = 61

(Cevap E)

46.

	Değişim	Mevcut
Tek kat	$12 \cdot \frac{1}{4} = 3 \Rightarrow$	$12 - 3 = 9$
$\frac{1}{4}$ iniyor	$9 \cdot \frac{1}{3} = 3 \Rightarrow$	$9 + 3 = 12$
Çift kat		
$\frac{1}{3}$ biniyor	$12 \cdot \frac{1}{4} = 3$ kişi inmiştir.	

(Cevap C)

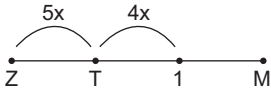
47. Maaş = x

$$\frac{x \cdot 10}{100} < 460$$
$$x < 4600$$

olmalı

(Cevap E)

48. Yürüme hızı = V

1. durak

$$45 \cdot t = a$$
$$V \cdot t = 4x$$
$$\frac{a}{45} = \frac{4x}{V}$$

2. durak

$$45 \cdot t^1 = (4x + 5x + a) \cdot m$$
$$V \cdot t^1 = 5x$$
$$\frac{9x + a}{45} = \frac{5x}{V}$$

$$1 \text{ ve } 2 \text{ den } \Rightarrow \frac{9x}{45} = \frac{x}{V} \Rightarrow V = 5m/s$$

(Cevap D)

49. $\left. \begin{array}{l} \text{Kübra} \Rightarrow m \\ \text{Elmas} \Rightarrow x \end{array} \right\} \text{beraber} = 12$

$$x > m$$

$$\text{her ikisi eşit olsa} \Rightarrow m = x = 26 \text{ olur.}$$

$$x > m \text{ ise}$$

$$12 < m < 24 \text{ olur.}$$

(Cevap A)

50. x, y ve z araçlarının yol uzunluklarına bakıldığında en uzun x, sonra z ve y yollarıdır. Her üçü de aynı anda B noktasına vardığına göre; en hızlı olan x aracı, sonra z aracı, sonra da y aracıdır.

$$V_x > V_z > V_y$$

(Cevap B)

52. Hava sıcaklık değerleri birbirine eşit olduğundan ve her bir şehir için ölçülen sıcaklık değerlerinin o şehirde beklenen sıcaklık değer aralığının içinde ise hepsinin aynı olduğu 6 değeridir.

(Cevap C)

53. 3. kasnak 3 tam 1 yarım tur atarsa

1. kasnakta 3 tam 1 yarım tur atar ama ok yönünün tersine $\Rightarrow$ ok işareti D'yi gösterir.

3. kasnak 3 tam 1 yarım (7 yarım tur atarsa)

2 kasnak 7 çeyrek tur atar, ok yönünün tersine $\Rightarrow$ ok işareti N'yi gösterir.

(Cevap C)

51. a karışımının yüzdesi $\frac{4}{10} \cdot 100 = 40$ b karışımının yüzdesi $\frac{2}{10} \cdot 100 = 20$

$$10 \cdot \frac{40}{100} + 40 \cdot \frac{20}{100} = 50 \cdot \frac{x}{100}$$

$$400 + 800 = 50x$$

$$1200 = 50x \Rightarrow x = 24 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

54. $\overline{abcd} - \overline{akcd}$ en fazla olması için $b = 8$ $k = 9$ alalım.

$$a = 1 \quad c = 2 \quad d = 3 \text{ olsun.}$$

$$\overline{1823} = 2934$$

$$\overline{1923} = 2034$$

$$2934 - 2034 = 900 \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

$$55. \begin{array}{r} \overline{5819} = \overline{6920} = 7031 \\ \overline{3188} = \overline{4299} = 5300 \\ \hline 7031 \\ + 5300 \\ \hline 12331 \end{array}$$

(Cevap A)

56. Daire 12 dilime ayrıldığından merkez açısı

$$\frac{360^\circ}{12} = 30^\circ \text{ dir.}$$

Büyük dilimin alanı

$$= \pi r^2 \frac{a}{360} = \pi \cdot 24^2 \cdot \frac{30}{360}$$

$$= \frac{24^2}{4}$$

Küçük dilimin alanı

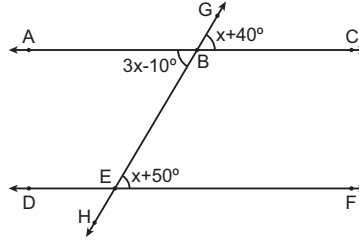
$$= \pi r^2 \frac{a}{360} = \pi \cdot 16^2 \cdot \frac{30}{360}$$

Taralı bölgenin alanı

$$\begin{aligned} & \frac{24^2}{4} - \frac{16^2}{4} \\ &= \frac{(24-16)(24+16)}{4} \\ &= \frac{8 \cdot 40}{4} = 80 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

(Cevap B)

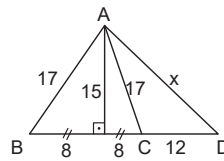
57.

$$\begin{aligned} 3x - 10 + x + 50 &= 180 \\ 4x + 40 &= 180 \Rightarrow 4x = 140 \\ x &= 35 \text{ bulunur} \\ m(\widehat{DEH}) &= 50 + 35 = 85 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

(Cevap C)

58.

A noktasından [BC] ye dik indirirsek kenarortay olur.

$$|BH|=|HC|=8 \text{ br}$$

 $\widehat{AHC}$ özel üçgendir.

$$(8 - 15 - 17)$$

$$|AH|=15 \text{ br}$$

Pisagor bağıntısına göre

$$|AD|^2 = |AH|^2 + |HD|^2$$

$$|AD|^2 = 15^2 + 20^2$$

$$|AD|^2 = 225 + 400$$

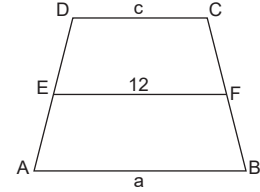
$$|AD|^2 = 625$$

$$|AD| = 25 \text{ br}$$

(Cevap D)

59. Bir yamukta paralel olmayan iki kenarın orta noktalarını birleştiren doğru parçasına yamuğun orta tabanı denir. ABCD yamuğunda [AB] // [DC] ve [EF] orta tabanı ise

$$|EF| = \frac{|AB| + |DC|}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{a+c}{2} = 12 \Rightarrow a+c = 24 \text{ br dir.}$$

$$a+c = 24$$

$$+ \frac{a-c}{2} = 4$$

$$2a = 28 \Rightarrow a = 14 \text{ br} \Rightarrow c = 10 \text{ br olur.}$$

(Cevap E)

60. Nokta doğru uzamda olduğuna göre

$$4 \cdot 5 - 5 \cdot 2 + k = 0$$

$$20 - 10 + k = 0$$

$$k + 10 = 0$$

$$k = -10 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

01

GENEL YETENEK - GENEL KÜLTÜR

1. Türk göçlerinin rastgele yapılan bir göç hareketi olmaması, gittikleri yerlerde kendilerinden çok daha güçlü siyasi otoritelere boyun eğmek zorunda kalmamaları ve teşkilatçı yapıları onların gittikleri yerlerde de güçlü devletler kurmaları sonucunu doğurmuştur.

Orta Asya'dan yapılan Türk göçlerinin siyasi ve ekonomik sebepleri vardır. Ekonomik sebepler; nüfusun artması nedeniyle otlakların yetersiz kalması, kuraklık veya ağır kış şartları nedeniyle kıtlık yaşanmasıdır. Siyasi sebepler ise Türk boyları arasındaki mücadeleler ile Çin ve Moğol baskısıdır.

(Cevap E)

2. Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey, Bağdat'ı ele geçirerek Abbasi halifesini Şii Büveyhoğulları'nın baskısından kurtardı. Abbasi halifesi, hutbeyi Tuğrul Bey adına okutarak Tuğrul Bey'i "Doğunun ve Batının hükümdarı" ilan etti ve sultan unvanını verdi. Siyasi yetkilerini Selçuklu sultanına terk eden halife, sadece din başkanı olarak kaldı. Böylece, İslam dünyasının siyasi liderliği Araplardan Türklere geçmiş oldu.

(Cevap D)

3. A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan gelişmeler, Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılış nedenleri arasında yer almaktadır. Ancak Anadolu'ya yurt edinmek üzere yapılan akınlar ve Bizans'la bu doğrultuda yapılan savaşlar, yıkılış nedenleri arasında gösterilemez. Selçukluların Bizans'la yaptığı 1048 Pasinler Savaşı ile Anadolu'ya ilk Türk yerleşmeleri başlamış, 1071 Malazgirt Zaferi ile de bu yerleşmeler daha da hız kazanmıştır.

(Cevap E)

4. Soru kökünde iktidar askerlerinden bahsedilmektedir. İktidar sahiplerinin yetiştirdiği bu askerler savaş zamanı orduya katılır, barış zamanında ise üretim denetmeni olarak çiftçilerin üretim koordinasyonunu sağlarlardı. Ordu içindeki en kalabalık grubu oluşturan iktidar askerleri aracılığıyla devlet otoritesi en ücra köşelerde dahi hissedilmiştir.

(Cevap A)

5. Osmanlı Devleti kuruluş döneminde izlediği iskân politikası ile göçebeleri yerleşik yaşama geçirmeyi, Rumeli'de ele geçirdiği toprakların savunulmasını kolaylaştırmayı ve egemenliğini artırmayı, Anadolu'daki aşiret çatışmalarını sona erdirmeyi amaçlamıştır. Ancak devlet merkezini Rumeli'ye taşımak gibi bir amaç söz konusu olmamıştır.

Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda ilerlemesinde ve bu topraklarda kalıcı hâkimiyet kurmasında iskân politikasının büyük rolü vardır.

(Cevap B)

6. Karesioğullarının egemenlik altına alınması Osmanlı Devleti'nin Balkanlara geçişini kolaylaştıran durumların başında gelmektedir. Çanakkale ve Balıkesir çevresinde kurulan Karesi Beyliği, kara ordusu yanında etkin bir donanmaya sahipti. Bu sebeple Karesioğullarının Osmanlı egemenliğine girmesiyle mevcut kara ve deniz gücü de Osmanlı bünyesine katılmış ve bu da Osmanlıların Rumeli'ye geçişini kolaylaştırmıştır.

(Cevap C)

7. B, C, D ve E seçeneklerinde yer alan bilgiler, Yeniçeri Ocağı'nın bozulması ve "Ocak devlet içindir" anlayışının yerini "Devlet ocak içindir" anlayışının almasında etkili olan nedenler arasındadır. Fakat ocağın asker kaynağının devşirme sistemine dayanması Yeniçeri Ocağı'nın bozulma nedenleri arasında gösterilemez. Yeniçeri Ocağı kurulduğu andan itibaren devşirme sistemiyle oluşmaktaydı.

(Cevap A)

8. A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan ifadeler Celali İsyanlarının nedenleri arasında yer alır. Fakat yeniçerilerin Celali İsyanları ile ilgisi yoktur. İstanbul İsyanları denilen olaylarda yeniçerilerin parmağı vardır. Bunun sebepleri arasında da yeniçerilerin sık sık padişah değiştirerek cülus bahşişi almak istemeleri ve maaşlarını zamanında alamamaları ya da ayarı düşük paralarla almaları gibi etkenler yer almaktadır.

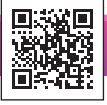
Celali İsyanları içinde devleti en çok uğraştıran isyanlar Karayazıcı, Deli Hasan, Canbolatoğlu ve Kalenderoğlu isyanlarıdır.

(Cevap E)

9. XVI. yüzyılın sonlarına doğru, ulufelerini ayarı düşük akçelerle almak istemedikleri için başkaldıran yeniçeriler sonraki yıllarda da benzer nedenlerle defalarca isyan etmişlerdir. İstanbul'da ortaya çıkan bu isyanların belli başlıları; 1622'de II. Osman'ın katledilmesi, IV. Mehmet Dönemi'nde 1656 yılında gerçekleşen ve otuz kadar devlet adamının idamına neden olan Çınar Vakasıdır. 1807 yılında gerçekleşen Kabakçı Mustafa İsyanı ise Nizam-ı Cedid Ordusu'nun varlığına karşı çıkan bir yeniçeri isyanıdır. Bu isyan sonunda III. Selim tahttan indirilmiş, yerine IV. Mustafa tahta çıkarılmıştır.

(Cevap D)

10. Fransız İhtilali'nin getirdiği hürriyet, eşitlik, adalet gibi kavramlar Osmanlı aydınlarını etkilemiş, Tanzimat ve Islahat Fermanlarının hazırlanmasında, I. ve II. Meşrutiyet'in ilanında etkili olarak Osmanlı'da demokrasi hareketlerinin gelişmesinde etkili olmuştur. Diğer taraftan ihtilalin getirdiği milliyetçilik akımı, çok uluslu bir devlet olan Osmanlı İmparatorluğu'nda bağımsızlık amaçlı isyanlara yol açmış ve devletin parçalanmasında önemli rol oynamıştır. Ancak devletin dinî temellere dayalı teokratik bir özellik taşımasının, Fransız İhtilali ile bir ilgisi bulunmamaktadır.

(Cevap C)

11. Esnaf ve zanaatkarların çıkarlarını korumak için oluşturulan lonca teşkilatının fiyat ve kaliteyi denetlemesi, rekabeti önlemesi ve üyelerine ham madde temin etmesi, sosyal ve ekonomik dayanışmayı sağlamaya yöneliktir.

Üretimde ziraat ve el emeğini esas alan Osmanlı ekonomik sisteminde, esnaf loncaları, XIII. yüzyılda ortaya çıkan Ahilik teşkilatının bir devamı, ticari hayatın vazgeçilmez bir parçasıydı.

(Cevap B)

12. Osmanlı İmparatorluğu'nda düzenlenen kanunnameler ile, Müslüman olsun ya da olmasın tüm imparatorluk halkı için geçerli yasalar koymak amaçlanmıştır.

(Cevap E)

13. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılın ikinci yarısında Sanayiinefise adıyla Güzel Sanatlar Okulunun açılması, Padişah Abdülaziz'in atlı heykelinin yapılması ve Osmanlı Türk ressamlarının yetişmesi, Osmanlı sanat anlayışında yaşanan değişim ve gelişimle ilgili gelişmelerdir.

II. Mahmut Dönemi'nde yurt dışına öğrenci gönderilirken resme yetenekli öğrenciler de gönderilmiştir.

Osman Hamdi Bey, Şeker Ahmet Paşa, bu öğrenciler arasında yetişmiş ilk ünlü ressamlarıdır.

(Cevap A)

14. Verilen bilgilere bakılarak kadınların Osmanlı basın-yayın hayatında görünür olmaya başladığı ve Osmanlı toplum yaşamındaki rolü ve etkisinin arttığı yargılarına ulaşılabılır. Fakat Osmanlı basınında sansür olaylarına rastlandığı ile ilgili bir yargıya varılamaz.

(Cevap B)

15. Siyasi birliğini ve sanayisini geç tamamlayan Almanya ve İtalya'nın sömürge arayışı içerisine girerek İngiliz ve Fransız sömürgelerine göz dikmesi, Fransa'nın Almanlara kaptırdığı Alsas-Loren bölgesini geri almak istemesi, Rusya'nın Panslavizm politikasının Avusturya-Macaristan'ı rahatsız etmesi, devletler arası bloklamalar ve silahlanma yarışı, I. Dünya Savaşı'nın nedenleri arasındadır. Ancak Versay Antlaşması, I. Dünya Savaşı sonunda İtilaf devletlerinin Almanya ile imzaladığı barış antlaşması olup Almanya'nın koşulları çok ağır olan bu antlaşmanın kısıtlayıcı hükümlerinden kurtulmak istemesi II. Dünya Savaşı'nın çıkmasına neden olmuştur.

(Cevap E)

16. Osmanlı Devleti, müttefiki Bulgaristan'a yardım için Makedonya'ya asker göndermiştir. "D" seçeneğinde söz edilen cephe, Makedonya Cephesi'dir.

Galiçya ve Makedonya Cephesi, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı sırasında kendi toprakları dışında müttefiklerine yardım için asker gönderdiği cepheledir.

(Cevap D)

17. Soruda özellikleri verilen cemiyet 1890'da Tiflis'te Ruslar tarafından kurulan Ermeni cemiyeti olan Taşnak Komitesi'dir. Cemiyet çeteler kurmak ve isyan çıkarmak suretiyle faaliyetlerini yürütmüştür. Ermeni Patrikhaneşi tarafından yönlendirilen ve azınlık okulları tarafından desteklenen cemiyet, Hazar Denizi'nden Akdeniz'e kadar büyük bir Ermenistan devleti kurmayı amaçlamıştır.

(Cevap A)

18. Gümrü Antlaşması 3 Aralık 1920'de imzalanmıştır. Ancak bu tarihten iki gün sonra SSCB Hükümeti Ermenistan'da egemen olunca Gümrü Antlaşması geçerliliğini kaybetmiştir. Bu sebeple Türkiye'nin Doğu sınırı kesin olarak 13 Ekim 1921'de imzalanan Kars Antlaşması'yla belirlenmiştir.

TBMM Hükümeti ile Ermeni Hükümeti arasında imzalanan Gümrü Antlaşması, TBMM'nin ilk siyasi ve askerî başarısı olmuştur.

(Cevap C)

19. Kuvayimillie işgaller karşısında Osmanlı Devleti'nin kayıtsız kalması üzerine halk tarafından oluşturulmuştur.

Olağanüstü şartlarda oluşan bu millî güçler;

- belli bir merkezden yönetilmemektedir,
- bölgesel olarak ve birbirinden kopuk hareket etmişlerdir,
- ihtiyaçlarını karşılayacak bir organ olmadığı için halktan karşılanmışlardır,
- herhangi bir askerlik eğitimi almamışlardır. Eli silah tutan herkesin girebileceği milis güçlerdir.

(Cevap D)

20. Yeni Türk Devleti'nin ilk eğitim kongresi olan Maarif Kongresi 16 Temmuz 1921'de, Kütahya-Eskişehir Savaşı (10-24 Temmuz 1921) devam ederken toplanmıştır. 250'den fazla kadın ve erkek öğretmenin katıldığı bu kongrede millî, laik bir eğitim sisteminin nasıl olması gerektiği görülmüş ve eğitimin temel sorunları tartışılmıştır.

(Cevap E)

21. Cumhuriyetin ilanı ile ilgili olarak verilen gelişmelere bakılarak; A, C, D ve E seçeneklerine ulaşılabilir. Fakat anayasaya "Türkiye Devleti'nin dini İslam'dır." maddesinin eklenmesi laik devlet anlayışıyla bağdaşmaz. Cumhuriyetin ilanı sırasında anayasaya böyle bir madde eklenmesinin amacı, şeriatçıların tepkisini çekmemektir.

(Cevap B)

22. Devletçilik ilkesi, bir ülkenin kalkınmasının devlet eliyle olabileceğini savunan bir anlayışı ifade etmektedir. Devletin ekonomik yaşama doğrudan müdahale ettiği bu sistem Türkiye'de 1931 yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Bu ilkenin benimsenmesinde özel teşebbüsün hem sermaye hem de bilgi açısından yeterli seviyede olmaması etkili olmuştur. Ayrıca 1929 yılında ABD merkezli olarak başlayan ancak kısa sürede diğer ülkelere de etkisi altına alan ekonomik kriz ve bunun sonucunda yaşanan ekonomik ve toplumsal sıkıntılar da devletçilik ilkesinin benimsenmesini zorunlu kılmıştır.

(Cevap E)

23. İngiltere'nin Şeyh Sait Ayaklanması'nı desteklemesinde; Musul sorununu kendi lehine çözmek, Musul'u ele geçirerek Türkiye ile petrol bölgeleri arasında tampon bölge oluşturmak ve Rusya'ya karşı petrol alanlarını korumak gibi düşünceler etkili olmuştur.

Şeyh Sait Ayaklanması nedeniyle Musul üzerine gerekli askerî harekât yapılamamış ve 1926 Ankara Antlaşması ile Musul, Irak'a bırakılmıştır.

(Cevap D)

24. Türkiye'nin Hatay meselesiyle ilgili Milletler Cemiyeti'ne başvurmasından sonra cemiyet İsviçreli, İtalyan ve Norveçli üç gözlemciyi Hatay'a göndermiştir. İsveç temsilcisi Sandler'in raporluluğunu yaptığı raporda I, II ve III. maddelerin tamamı yer almıştır.

Sandler Raporu, İskenderun Sancağı, yani Hatay bölgesini Türkiye topraklarına katma ve Misak-ı Milli sınırlarını tamamlama sürecinde 27 Ocak 1937 tarihinde Milletler Cemiyeti Konseyi tarafından mutabık olunan kararların raporlandığı bir belgedir.

(Cevap E)

25. II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye üzerinde beliren Sovyet tehdidi ve Rusların Boğazlar üzerindeki talepleri, ABD'nin Truman Doktrini ve Marshall Planı çerçevesinde sağladığı yardımlardan faydalanma isteği ve ayrıca Türkiye'nin Batı demokrasisi ve ilkelerini örnek alarak bu doğrultuda gösterdiği çabalar, Türkiye'nin Soğuk Savaş Dönemi'nde Batı Bloku'nda yer almasının nedenleri arasında yer almaktadır.

(Cevap D)

26. Glasnost (Açıklık), Sovyetler Birliği'nin son döneminde Mihail Gorbaçov'un liderliğinde ülkede bilhassa ekonomik sorunlara son vermek amacıyla uygulanmış politikaların tümüne verilen addır. 1985'te uygulanmaya başlanmış ve Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla son bulmuştur. Perestrojka (Yeniden yapılanma) ise SSCB'de 1980'li yıllardan itibaren gerçekleştirilen ekonomik ve siyasi sistemi yeniden yapılandırma ve reform hareketleridir. Öncüllerde verilen her üç gelişme de, Glasnost ve Perestrojka politikaları çerçevesinde hedeflenen amaçlar arasında yer almaktadır.

(Cevap E)

27. Türkiye, Rusya-Ukrayna Savaşı sırasında denge siyaseti güderek Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline karşı çıkarken Rusya'ya yönelik yaptırımlara da ilkesel olarak katılmamıştır. Türkiye'nin hem stratejik konumu, hem Rusya ile ilişkileri, hem de NATO içerisindeki pozisyonu düşünüldüğünde, Ukrayna krizi konusunda en kritik ülkelerden biri olduğunu söylemek mümkündür. Bu süreçte Türkiye realist ve rasyonel bir dış politika tutumu ile hareket edip Montrö Sözleşmesi'nden doğan yükümlülüklerini yerine getirerek tarafsızlığını korumuştur. Diğer taraftan Rusya'nın Ukrayna'ya başlattığı işgal girişiminin ardından uluslararası kamuoyunda Rus işgaline ciddi bir tepki oluşmuş, bu tepkinin sonucu olarak Rusya'ya karşı ekonomiden kültürel alana kadar yaptırımlar uygulanmıştır. Özellikle ekonomik olarak uygulanan yaptırımlar neticesinde Rus ekonomisi büyük darbe almıştır. Nitekim Rusya tarafından kullanılan para birimi ruble ABD doları karşısında tarihî bir değer kaybı yaşamıştır.

(Cevap C)

28. Türkiye'de 21 Aralık tarihinde kış mevsimi ve en uzun gece süresi yaşanır. Ayrıca bu tarihte kuzeye doğru gidildikçe geceler daha da uzar. Güneye doğru gidildikçe de gündüzler uzar. Buna göre; "21 Aralık'ta İstanbul'da gündüz süresi Ankara'dan uzundur." demek yanlış olur. Çünkü bu durumun tam tersi söz konusudur.

(Cevap A)

29. Türkiye'nin Kuzey Yarım Küre'de yer aldığına kanıt olarak kuzeye doğru gidildikçe iki meridyen arası mesafenin azalması ve Orta Kuşak'ta yer aldığına kanıt olarak gölge boyunun sıfır olmaması gösterilebilir.

(Cevap E)

30. Sorudaki açıklamaya göre, kıydan itibaren yükselen dağların bulunduğu Karadeniz ve Akdeniz'de falezlere daha çok rastlanır.
(Cevap D)
31. Karaman ilinde yer alan Meke Gölü bir maar gölüdür. Yani volkanik arazilerde gaz patlamasıyla meydana gelen büyük bir çukurda, zamanla su birikmesi sonucunda oluşmuştur. Diğer göllere ait göl çanakları ise tektonik hareketler sonucunda oluşmuştur. Bu yüzden Meke Gölü dışındakiler tektonik göllerdir.
(Cevap B)
32. Soruda verilen açıklamada geçen, ülkemizde görülen yer şekillerinden biri olan dev kazanlarıdır.
(Cevap B)
33. Orta Karadeniz kıyılarında falezlere rastlanmaz. Bu durumun nedeni, dağların kıyının gerisinde olması ve yükseltilerinin fazla olmasıdır.
(Cevap E)
34. Turunçgil ve zeytin Akdeniz iklimine uyum sağlamış tarım ürünleridir. Düşük sıcaklıklara dayanıklı değillerdir. Fön rüzgârları Doğu Karadeniz dağlarının denize bakan yamaçlarında etkili olur ve sıcaklığı belirgin bir şekilde artırır. Böylece kış mevsimi ılık geçer ve turunçgil ile zeytin yetiştirilir.
(Cevap C)
35. Çin'de başlayan dağlar; Himalayalar'dır. Bu dağ sıraları Anadolu'da Toroslar olarak devam eder, Avrupa'da ise Alp sıradağları hâlinde uzanarak batıda Atlas Okyanusu, doğuda Büyük Okyanus'a kadar uzanır.
(Cevap D)
36. Sert karasal iklim bölgesinde kış mevsimi çok soğuk ve uzundur. Yaz mevsimi ise kısa, serin ve yağışlı geçer. Çayır adı verilen ve yağışlarla yeşeren ot toplulukları yaz mevsimi boyunca yeşil kalır. Ülkemizde çayır bitki örtüsüne yaz yağışı alan yerlerde ve yüksekliği fazla olan alanlarda rastlanır. Kuzey Anadolu Dağları, Toroslar ve Güneydoğu Toroslar ile Erzurum, Kars ve Ardahan platoları çayırın bulunduğu başlıca yerlerdir. Bu yerlerde yazlar yağışlı geçer.
(Cevap B)
37. İdari olarak köylere bağlı olan, köyden küçük yerleşim birimlerine, köyaltı yerleşmeleri denir. Sürekliliğine göre devamlı ve geçici yerleşmeler olarak ikiye ayrılan bu yerleşme gruplarının başlıcaları ise yayla, mezra, kom, oba, çiftlik, mahalle ve divandır. Ancak kasaba bunlardan biri değildir.
(Cevap D)
38. Türkiye'de yürütülen tarım faaliyetlerinde son yıllarda, sulama, gübreleme, makineleşme, tohum islahı vb. çalışmalar sonuç vermiş (E), tarımsal üretimde iklime bağımlılık azalmıştır. (C) Bu gelişmelerin sonucunda tarımsal üretim artmış fakat tarımın milli gelir içindeki payı azalmıştır. Bu durum üzerinde sanayileşme ve hizmet sektörlerinin daha çok gelişmesi rol oynar. Ancak endüstriyel ürünlerin daha çok ekilmesiyle tarımsal gelirlerin artması gerekir. Oysaki sorudaki açıklamada böyle bir bilgi yoktur.
(Cevap D)
39. Ülkemizde çıkarılan kromun kalitesi yüksektir. Bor minerallerinin de kullanım alanları çeşitlidir.
(Cevap A)
40. Karabük ve Ereğli (Zonguldak) demir-çelik fabrikaları enerji kaynağına yakın yerde kurulan fabrika örneklerindedir. Bu fabrikalarda demir ve çelik elde etmek için yüksek ısıya ihtiyaç duyulmakta, bu ısı da taş kömüründen elde edilmektedir. Türkiye'nin taş kömürü yatakları Batı Karadeniz'de bulunduğu için ülkemizdeki demir-çelik fabrikalarının ikisi burada kurulmuştur. İskenderun demir çelik fabrikası kurulurken de liman etkili olmuştur. Sonuç olarak Türkiye'nin bütün kıyı bölgelerinde demir-çelik fabrikası bulunduğu söylenebilir.
(Cevap B)
41. Türkiye'de fabrikaların önemli bir kısmının kuruluş yerinin belirlenmesinde ham maddeye yakınlık belirleyici olmuştur. Üretilikten sonra uzak mesafelere taşınınca bozulan tarım ürünlerini işleyen fabrikalar, bu ürünlerin üretildiği yerlerin yakınına kurulmaktadır. Bu duruma örnek olarak Kayseri'de şeker, Rize'de çay, Balıkesir'de yağ fabrikaları gösterilebilir. Kereste ve kâğıt fabrikaları da ham maddeye yakınlıktan dolayı daha çok orman alanlarına yakın yerlerde kurulmaktadır.
(Cevap E)
42. IV. taralı alanda yağış miktarı fazla olduğundan bu alanda gür otlaklar bulunur. Bu nedenle bu alanda büyükbaş hayvancılık faaliyeti gelişir. İhracatın fazla olabilmesi için art bölgesinin geniş olması gerekir. Çay yıkanmış toprakta yetişir. Yıkanmış toprakta tuz oranı düşüktür. II. taralı alanda eriyebilen kayaçlar yaygın olarak görülür.
(Cevap D)

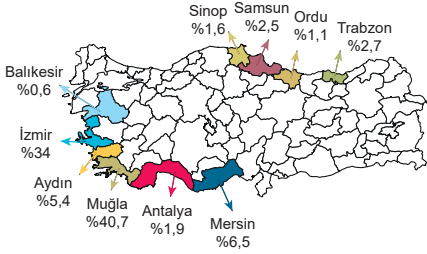

43. Nüfus piramitleri, nüfusun yaş ve cinsiyet yapısında meydana gelen değişimi gösteren grafikler olarak tanımlanmaktadır. Türkiye'nin 2007 ve 2020 yılı nüfus piramitleri karşılaştırıldığında, doğurganlık ve ölümlülük hızlarındaki azalmaya bağlı olarak, yaşlı nüfusun arttığı ve ortanca yaşın yükseldiği görülmektedir. Ortanca yaş, yeni doğan bebekten en yaşlıya kadar nüfusu oluşturan kişilerin yaşları küçükten büyüğe doğru sıralandığında ortada kalan kişinin yaşıdır. Ortanca yaş aynı zamanda nüfusun yaş yapısının yorumlanmasında kullanılan önemli göstergelerden biridir. Türkiye'de 2019 yılında 32,4 olan ortanca yaş, 2020 yılında 32,7'ye yükselmiştir.

(Cevap D)

44. Türkiye'deki su ürünleri üretiminin %53,6'sını yetiştiricilik ürünleri oluşturmaktadır. Su ürünleri yetiştiriciliği 2020 yılında bir önceki yıla göre %12,9 artış göstererek 421 bin 411 ton olarak gerçekleşmiştir. Yetiştiricilik üretiminin %69'u denizlerde (Muğla %43), %31'i iç sularda (Elazığ %18) gerçekleşmiştir. Ülkemizdeki yetiştiricilik üretiminin neredeyse tamamı levrek, çipura ve alabalıktan oluşmaktadır.

(Cevap E)

45. 3. Jeolojik Zaman'da (Senozoik) meydana gelen yer hareketleri sonucunda Türkiye'nin ana yer şekilleri oluşmuştur. Afrika ve Avrasya levhaları arasında yer alan Tetis Denizi tabanındaki tortullar, bu dönemde kıvrılma ve kırılmalarla yükselmiş ve Anadolu kara hâline gelmiştir. Alp orojenezinin yaşanmasıyla Toros Dağları ve Kuzey Anadolu Dağları oluşmuştur. Bu dönemde, Anadolu'da volkanik etkinlik yoğunluk kazanmıştır. Ancak boğazlar, Ege Denizi ve Karadeniz oluşurken Anadolu'nun topluca yükselmesi ve yüksek düzlüklerin akarsu vadilerince parçalanarak platolara dönüşmesi 4. Jeolojik Zaman'da (Kuaternerde) meydana gelmiştir.

(Cevap E)

46. Mahkeme gaiplik kararını resen veremez. Bunun için hakları ölüme bağlı bulunan kimse-lerden birinin bir başvuruda bulunması gerekir.

(Cevap C)

47. Türk Medeni Kanun zilyetliği "bir şey üzerinde fiili hâkimiyet sahibi olma" şeklinde ifade etmektedir (Mad. 973). O hâlde zilyetlik, bir şey üzerinde fiili hâkimiyet veya bir eşyayı fiili hâkimiyet ve kudret alanı içinde bulundurma biçiminde tanımlanabilir. Bir şeyi fiili hâkimiyet alanı içinde bulunduran, yani o şey üzerinde fiili hâkimiyeti bulunan kimseye de "zilyet" denir.

(Cevap B)

48. Hukukumuzda göre kişinin kendi hakkını kendisinin koruması yasaktır ancak bazı istisnai durumlar vardır. Bunlar;

- Meşru müdafaa (Haklı savunma)
- Zaruret hâli
- Güç kullanma

(Cevap E)

49. 1982 Anayasası'na göre temel hak ve ödevler; kişi, sosyal ve ekonomik, siyasi hak ve ödevler olarak üç başlık altında düzenlenmiştir. Bilim ve sanat hürriyeti ile din ve vicdan hürriyeti kişi hak ve ödevlerindedir. II ve III. öncülümüz sosyal ve ekonomik hak ve ödevler başlığı altında düzenlenmiştir.

(Cevap C)

50. 1982 Anayasası'nın 92. maddesine göre, Meclis tatilde veya ara vermede iken ülke ani bir saldırıya uğrarsa Cumhurbaşkanı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir.

Kural olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına TBMM karar verir. Cumhurbaşkanı'nın bu yetkisi istisnai bir durumdur. Sınır dışına asker göndermek ya da yabancı askerlerin Türkiye'de bulunmasına karar vermek TBMM'nin yetkisindedir.

(Cevap A)

51. Kanunlar kural olarak basit çoğunluk, yani toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile kabul edilir. Ancak Cumhurbaşkanı kanunu veto ederse TBMM'de ikinci oylamada üye tam sayısı salt çoğunluğun kararı yani 301 gerekir.

(Cevap B)

52. **Hiyerarşi**, idare içindeki görevliler arasındaki astlık üstlük durumunu ifade eder. İdari vesayet, merkezî idare ile yerinden yönetim kuruluşları arasındaki bütün sağlama yönelik bir hukuki araçtır.

İdari vesayet; kanunla öngörölmüş durumlarda merkezî idarenin yerinden yönetim kuruluşlarının eylem ve işlemleri üzerinde sahip olduğu sınırlı bir denetim yetkisidir. Merkezî idare makamlarının (vesayet makamları) yerinden yönetim kuruluşları üzerinde, geçici olarak görevden uzaklaştırma ve yerinden yönetim kuruluşlarının işlemleri üzerinde de "iptal", "onama", "erteleme" ve "düzeltme" gibi vesayet yetkilerine sahip oldukları görölmektedir. Vesayet makamının kural olarak yerinden yönetim kuruluşunun yerine geçerek onun adına işlem yapma yetkisi ve ona "emir ve talimat verme" yetkisi yoktur.

Hiyerarşi: Bir kamu tüzel kişinin içinde bütünlüğü sağlar.

Bakan → Bakan Yardımcısı → Genel Müdür → Daire Başkanı

Rektör → Dekan → Bölüm Başkanı → Ana Bilim Dalı Başkanı

Vesayet: Merkezî idare (devlet) ile yerinden yönetim kuruluşları arasındaki bütünlüğü sağlar.

Merkezî idare → Yerinden Yönetim Kuruluşu

Vali → Belediye Meclisi

Kaymakam → Köy Muhtarı

(Cevap C)

53. İdare hukukunun özellikleri olarak verilen A, B, D ve E şıkları doğru ifadelerdir. Ancak idare ile kişi arasında eşit bir ilişki olmayıp idarenin üstünlüğü ile tek yanlılık vardır.

(Cevap C)

54. 1982 Anayasası'nda köy idaresi, il özel idaresi ve belediye idaresi düzenlenmiştir. Büyükşehir belediye idaresi kanun ile düzenlenmiştir, Anayasada düzenlenmemiştir.

(Cevap C)

55. Öncülde verilen üç film de 11 dalda birden Oscar almayı başarmıştır.

- Ben-hur 1959'da,
- Titanic 1997'de,
- Yüzüklerin Efendisi 2003'te

bu ödüle layık görölmüştür.

(Cevap E)

56. Avrupa çapında insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü savunmak için 1949'da kurulan Avrupa Konseyi'ne Türkiye kurucu üye olarak katılmıştır. Ayrıca 1904'te kurulan FIFA'ya Türkiye 1923 yılında katılmıştır.

(Cevap C)

57. Klasik müzik ve tiyatronun bir arada olduğu sahne sanatı, operadır. Opera ilk olarak İtalya'da ortaya çıkmıştır.

(Cevap A)

58. "İktisadın Babası" olarak tanımlanan, "*Ulusların Zenginliği*" adlı kitabı bulunan, 1723-1790 yıllarında yaşamış ekonomist Adam Smith'dir.

(Cevap D)

59. Soru öncülünde verilen geleneksel Türk tiyatrosunun son temsilcisi 1897-1973 yılları arasında yaşamış sanatçımız İsmail Hakkı Düm-büllü'dür.

(Cevap C)

60. Kopernik hesaplarında Dünya merkezli evren kuramından farklı olarak evrenin merkezi olarak Güneş'i almıştır. Eudoxus, Aristo ve Batlamyus (yaklaşık olarak MS 85-165) tarafından kabul edilen ve yüzlerce yıl savunulan yer küre merkezli evren modeli karşısına Kopernik Güneş merkezli evren modelini koymuştur. O dönemde, Dünya'yı evrenin merkezinden kaldırmının doğuracağı dinsel sancılarla rağmen Kopernik, görüşünü ısrarla savunmuştur. Bu yeni kuramla birlikte insanın evrendeki konumu da yeniden sorgulanmaya başlanmıştır.

(Cevap A)

1. Verilen örnek etkinlikte Cemile Öğretmen'in kullandığı öğretim yöntemi beyin fırtınasıdır. Beyin fırtınası bir olay, durum ya da problemin çözümünde kullanılan kısa sürede yeni, farklı, orijinal fikirler üretme temelli bir tekniktir. Aynı zamanda beyin fırtınası bir problem çözme tekniği ve bir tartışma tekniğidir. Bireylerin eleştiriye yer vermeyen bir ortamda düşüncelerini açıkladıkları, özgün görüşlerin üretimini sağlamayı hedefler. Hayal gücü, çağırışım ve orijinal temellidir. Hazırlık, üretim ve değerlendirme aşamalarından oluşur.
(Cevap B)
2. Eylem öğrenme yaklaşımı ile değerler eğitiminin odak noktası öğrencinin değeri davranışa dönüştürmesidir. Bu yaklaşımda davranışta gözlenmeyen değer anlamı yoktur. Amaç değeri söz ile ifade etmenin ötesine geçmektedir.
(Cevap B)
3. Köşeleme net bir yanıt olmayan problemler üzerinde kullanılabilecek bir öğretim tekniğidir. Problem tanımlanıp açıklandıktan sonra olası çözümler sınıfın farklı bölümlerine asılır. Öğrenciler uygun gördüğü çözümün altında toplanırlar ve gerekçelerini açıklarlar.
(Cevap D)
4. Erkan Öğretmen işleyeceği konuya önceki öğrenmeleri hatırlatarak başlıyor. Daha sonra bu öğrenmeler ile yeni öğrenmeler arasında bağ kuruyor. Yani öğretim sürecini öğrencilerin bildikleri üzerine inşa ediyor. Bu yaklaşım bilinenden bilinmeyene ilkesini temele aldığı gösterir.
(Cevap B)
5. Olgu ya da olgusal bilgi bir ders kapsamında öğrenilecek en temel ve en alt düzey bilgidir. Olgusal bilgi kısaca '..... nedir?' sorusunun cevabıdır. Bloom taksonomisinde bilgi basamağıdır. Bu düzey öğrenmeler için sunuş yoluyla öğretim daha etkilidir, buluş yoluyla öğretimin kullanılması uygun değildir.
(Cevap D)
6. Geleneksel Bloom taksonomisinde bilişsel alanın en üst düzeyi değerlendirme basamağıdır. Ancak yenilenmiş taksonomide en üst düzey yaratmadır (sentez). Yaratma basamağında özgün bir ürün ortaya konması beklenir. Verilenlere göre C seçeneğinde öğrenciden özgün fikirler üretmesi beklenmektedir, yani yaratma basamağıdır.
(Cevap C)
7. Öğrenene öğrenme sonucu hakkında sunulan bilgi geribildirim/dönüttür. Dönüt öğrenme eksiklerinin ve hatalarının tespit edilmesini sağlar. Dönüt öğrenmeleri garanti altına alır. Etkili ve zamanında yani öğrenme sürecinden hemen sonra sağlanan dönüt öğrenme düzeyini artırır. Dönüt yeterli olmazsa aynı hatalar tekrarlanır durur.
(Cevap D)
8. Bir alandaki eksikleri görüp uygun ürün özelliklerini sezebilen, risk almaktan çekinmeyen kişiler girişimci kimselerdir. Girişimci bireyler sorumluluk sahibidir ve özerktirler. Plan yaparlar, uygulamalar ve planlarını uygulamak için gerekli adımları atmaktadırlar.
(Cevap C)
9. Bilgiyi olduğu gibi kabul etmeme, muhakeme etme, irdeleme ve sorgulayarak yaklaşma eleştirel düşünmedir. Eleştirel düşünmenin temelinde analiz ve değerlendirme vardır. Eleştirel düşünme becerisi gelişmiş bir öğrenci karşılaştığı bir içeriğin farklı kriterlere uygunluğu hakkında sorgulayarak karar verebilir.
(Cevap D)
10. Zıt panel tekniğinin kullanım amacı konu tekrarını sağlamak ve yeni fikirlerin ortaya çıkması için ortam oluşturmak. Soru ve cevap olarak iki gruba ayrılan sınıfa konuyla ilgili hazırlık yapmaları için 10-15 dakika verilir. Öğretmen grupları destekler. Süreç soru grubunun hazırladığı soruları sorması cevap grubunun yanıtlaması şeklinde yürütülür.
(Cevap A)
11. Münazara ya da diğer adıyla savlı tartışma tekniğinde farklı düşüncede olan iki grup düşüncelerini jüri önünde tez antitez şeklinde savunur. Münazara da amaç tartışma becerilerini geliştirmektir, önemli olan savunulma biçimidir. Münazarada kazanan ve kaybeden vardır.
(Cevap E)
12. Tartışma sürecinde söz alan öğrencilere baktığımızda Cemil'in durumun olumlu yanlarını gördüğünü, pozitif bir bakış açısıyla durumu ele aldığını görüyoruz. Olumlu bakış açısı sarı şapka ile gösterilmektedir. Deniz ise durumun olumsuz yönlerini dile getirmiş, karamsar bir bakış açısı kullanmıştır. Olumsuzluklar, dezavantajlar ise siyah şapka ile temsil edilmektedir.
(Cevap D)
13. Geleneksel öğrenme öğretme sürecinde öğrenciler konuyu okulda öğretmenden öğrenirler ve evde öğrendikleri konuyla ilgili alıştırmalar ve tekrar yaparlar. Ters yüz öğrenme tekniğinde ise öğrenciler evde öğrenir okulda alıştırmalar, tekrar ve pekiştirme yaparlar. Mehmet Öğretmen de dersinde ters yüz öğrenme tekniğinden yararlanmıştı.
(Cevap B)
14. Tartışma tekniklerinden konuşma halkasını diğer tartışma tekniklerinden ayıran en önemli detay empatidir. Konuşma halkasının temelini karşıdaki kişinin duygu ve düşüncelerini anlama vardır. Siz olsaydınız ne yapardınız, nasıl hissederdiniz, nasıl davranırdınız gibi sorularla öğretmen öğrencileri bu konuda yönlendirir.
(Cevap C)
15. Gösterip yaptırma psikomotor becerilerin öğretiminde en etkili tekniktir. İki aşamalı uygulanan tekniğin ilk aşamasında öğretmen ilgili beceriyi tüm öğrenciler görebileceği şekilde sergiler. İkinci aşamada öğrenciler beceriyi sergiler. Öğrenciler beceriyi sergilerken öğretmen dönüt ve düzeltmeler yapar.
(Cevap E)

16. Bilişsel çıraklı yöntemi uygulaması altı basamaktan oluşmaktadır. Bu basamaklar;

- Model olma
- Çalıştırma
- Destekleme
- İfade etme
- Yansıtırma
- Öteleme

Bilişsel çıraklı yönteminin en temel unsurlarından biri olan ötelemede öğretici desteğini giderek azaltır. Ancak soruda öğretmen başarısızlık durumunda desteği arttırmıştır. Bu yöntem açısından hatalıdır.

(Cevap E)

17. Adından da anlaşılacağı üzere 5E modeli beş basamaktan oluşmaktadır. Bu basamaklar sırasıyla;

- Giriş
- Keşfetme
- Açıklama
- Derinleştirme
- Değerlendirme

Öğrencinin problemi çözdüğü aşama keşfetmedir. Bu çözüm ile ilgili nasıl bir süreç izlediğini, hangi çözüm yollarını kullandığını, nasıl transfer ettiğini ortaya koyduğu aşama açıklama aşamasıdır.

(Cevap D)

18. Metafor bilinen bir şeyden yola çıkarak bilinmeyen bir durumun anlatılması ve açıklanmasıdır. Verilen örnek öğretim etkinliğinde Mustafa Öğretmen sömürgecilik için parazit metaforunu kullanmıştır.

(Cevap D)

19. Engin Öğretmen işleyeceği konu ile ilgili sınıf içi ve internet tabanlı öğrenme olanaklarını bir arada kullanmıştır. Yüz yüze ve uzaktan eğitim faaliyetlerinin bir arada kullanılması ve kaynaştırılması harmanlanmış öğrenme yaklaşımıdır. Bu yaklaşım öğrenmeye hem çevrimiçi (online) hem de yüz yüze eğitim fırsatı sunmaktadır.

(Cevap C)

20. Edimsel koşullanma ilkelerinin eğitime uyarlanması olan programlı öğretimin temel ilkeleri şunlardır:

- Küçük adımlar
- Etkin katılım
- Başarı
- Anında düzeltme
- Bireysel hız
- Pekiştirme

Samet'in tabletinde kullandığı program da onun kendi hızıyla ilerlemesine olanak vermekte, basitten karmaşığa sıraladığı görevlerde dönüt düzeltme yapmakta ve başarı sonrası pekiştirme yapmaktadır.

(Cevap A)

21. Seminer uzmanlık gerektiren bir konuda uzman kişinin gruba sunum yapmasına dayalı bir anlatım tekniğidir. Çalışılacak konular önceden grup üyelerine dağıtılır ve ön çalışma yapılır. Konuda araştırma yapmış veya o konuda bilgiye sahip kişi izleyicilerle bilgilerini paylaşır. Verilen çalışmada gruplar yaptıkları çalışma sonrası sınıfa bilgi vermiş ve sonrasında değerlendirme yapılmıştır. Bu açıdan verilen çalışma seminer çalışmasıdır.

(Cevap E)

22. Örtük program eğitim programının resmî olmayan yönünü kapsar. Okuldaki öğretmen, yönetici davranışları, disiplin anlayışı, okul kültürü, misyon ve vizyonu örtük programı oluşturur. Öğrencilerin okulu benimsemesi, aidiyet duyguları, okul geleneği örtük program kapsamında yer alır.

(Cevap C)

23. Sarmal programlama, konuların yeri ve zamanı geldikçe tekrarlarla ele alınması esasına dayanan içerik düzenleme yaklaşımıdır. Soruda da belirtildiği gibi bu yaklaşımda tekrarlarla konu genişletilip derinleştirilerek işlenir. Sarmal yaklaşımın dayandığı temel nokta tekrarın kalıcı öğrenme sağlamasıdır.

(Cevap E)

24. Program geliştirme süreci ve eğitim programı dinamik bir süreçtir. İnsan ve toplumun ihtiyacı sürekli değişmektedir. Soruda da belirtildiği üzere günlük yaşamın bireye getirdiği zorluklar bazı yeni becerileri kazanmayı zorunlu kılmaktadır. İşte bu sebepten dolayı eğitim programları değişen ihtiyaca cevap verebilmek için geliştirilebilir yani dinamik olmalıdır.

(Cevap B)

25. İlk soru bireye kazandırılacak nitelikler ile ilgilidir. 'Niçin eğitim yapıyoruz, bireyde görmek istediğimiz davranışlar ve özellikler nelerdir?' soruları hedef ögesi ile ilgilidir. İkinci soru öğrenme öğretme yaşantılarının düzenlenmesi ile ilgilidir. Yani 'Hedefler nasıl, hangi strateji, yöntem ve teknik kullanılarak kazandırılacak?' sorusudur. Nasıl sorusu programın eğitim durumları ögesidir. Üçüncü soru da konu alanı ile ilgilidir, içerik ögesi kapsamındadır.

(Cevap B)

26. İhtiyaç analizinde farklar yaklaşımı öğrencilerden beklenen başarı düzeyi ile gerçekleşen başarı düzeyi arasındaki farka odaklanır. Gerçekleşen ve beklenen başarı düzeyleri arasındaki açıklık ihtiyaca işaret eder. Soruda da kurs yönetiminin öğrencilerden beklediği başarı düzeyi ile gerçekleşen başarı düzeyi farkı çoktur, bu durum da ihtiyacı göstermektedir.

(Cevap C)

27. Gelişimsel yaklaşım sınıf yönetiminde öğrencilerin ilgi, ihtiyaç, hazırbulunmuşluk ve yaş özelliklerinin dikkate alınmasını gerektirir. Soruda Ali Öğretmen sınıf içi uygulamalarda öğrencilerin gelişimsel özelliklerini ve ihtiyaçlarını dikkate aldığını belirtmektedir.

(Cevap C)

28. Görmezden gelme sınıf ortamında öğretmenin geçici ve ders akışını bozmayan davranışlarda kullanılması doğrudur. Soruda verilen örnek durumda istenmeyen davranışlar başarısızlık temellidir. Öğrenci başarılı olma fırsatı yakalarsa bu davranışlar ortadan kalkacaktır. Başarıyı arttırmaya yönelik tedbirler bu durum için uygundur.

(Cevap A)

29. Soruda verilen örnek kurallara baktığımızda olumsuz ifadelerden oluştuğu görülmektedir. Sınıf kuralları belirlenirken olumsuz ifadeler yapılmaması gerekenler değil, olumlu ifadeler doğru davranışlar olmalıdır. 'Yerlere çöp atmayınız.' yerine 'Çöplerinizi çöp kovasına atınız.' şeklinde olmalıdır.

(Cevap A)

30. Sınıfın yapısal özelliklerinden biri de eşzamanlılıktır. Bu boyut ile kastedilen sınıfta aynı anda birçok şeyin meydana gelmesidir. Bu yapısal nitelik doğrultusunda öğretmen bir anda birçok duruma tepki vermesi gerekiyorsa müdahale etmesi gerekmektedir. Verilen örnek durumda canlı ders esnasında aynı anda pek çok olay meydana gelmektedir.

(Cevap D)

31. Video öğretim sürecinde öğrenciler için ilgi çekici bir araçtır. Öğretimsel kullanımı öncesi mutlaka konuya yönelik bir ön hazırlık gerçekleştirilmelidir. Tartışma, soru-cevap video öncesi etkili olarak ön hazırlık olarak kullanılabilir. İzleme sonrasında da değerlendirme etkinliği gerçekleştirilmelidir. İzleme süresi ise mutlaka sınırlandırılmalıdır. Gereğinden fazla uzarsa öğrencilerin dikkati dağılabilir ve istenmeyen davranışlar ortaya çıkabilir.

(Cevap D)

32. Öğretim materyali hazırlamada materyalin konuya ait tüm bilgileri içermesi doğru ve kullanışlı değildir. Öğretim materyali konunun temel ve önemli bilgilerini içermelidir. Materyal konudaki tüm bilgilerle değil, özet ve temel bilgilerle donatılmalıdır.

(Cevap B)

33. Model gerçek eşyanın üç boyutlu temsilidir, gerçek nesnenin temsilî maketlerdir. Modeller beceri öğretiminde etkili biçimde kullanılır. Modeller gerçek nesnelerin kullanımının zor ve tehlikeli olduğu durumlarda kullanılır.

(Cevap C)

34. Görseli incelediğimizde iki rengin kullanıldığı ve mesajın net bir biçimde iletildiği sade bir tasarım olduğu görülmektedir. Bu açıdan I numaralı yorum doğru değildir.

(Cevap D)

35. Soruda verilen örnekte kullanılan program alıştırmaya ve tekrar programıdır. Bu bilgisayarın en yaygın uygulamalarındandır. Program işlenmiş konularla ilgili öğrencilere alıştırmaya ve tekrar fırsatı sunar. Konu sonunda öğrenci konu ile ilgili tekrar ve alıştırmaya fırsatı bulur.

(Cevap D)

36. Doğrudan ölçme ölçmeye konu olan özelliğin kendisini başka gösterge özelliklere bakmadan ölçülebilmektir. Ölçülen özellik ve ölçme işleminde gözlenen özellik aynıdır. Test sonuçları/puanlarının ilgi, tutum, değer gibi özellikleri yansıttığı düşünülerek ölçme yapıldığında bu dolaylı ölçmedir. Madde sayısı, sayma yapılarak gerçekleştirilen doğrudan ölçme sonucudur. İlgî, tutum, mesleki doyum gibi özellikler dolaylı olarak ölçülür.

(Cevap B)

37. Soruda Türkiye'de görülebilecek farklı iklim tiplerine ilişkin haritada yerler işaretlenmiş ve ilgili yerlerdeki iklim özellikleri açıklanması istenmiştir. Burada amaç öğrencilerin iklim tiplerinin özellikleri ile ilgili gerekli becerilere sahip olup olmadıklarını yoklamaktır.

(Cevap C)

38. Puan dağılımındaki toplam puan sayısı (toplam kişi sayısı N) frekanslar toplamıdır. Buna göre

$$\Sigma f = 12 + 15 + 14 + 12 + 4 + 4 + 12 + 4 = 77$$

Toplam puan sayısı 77 yani tek olduğuna göre ortanca değeri $\frac{77+1}{2} = 39$. sıradaki değerdir. 39. sıradaki değeri bulmak için en küçük ya da en büyük puana karşılık gelen frekanstan başlayarak toplamalıyız. 39'u kapsayan toplamın puanı ortancadır.

x	f	yf
10	12	→ 12
8	15	+ 27
5	14	+ 41 → 39'u kapsıyor
4	12	
3	4	
⋮	⋮	

5 puan dağılımının ortancasıdır.

(Cevap B)

39. Kompozisyon tipi maddelerden oluşan testlerin önemli dezavantajlarından biri de puanlama güvenilirliğinin düşük olmasıdır. Puanlayıcı yanlışlıkları ve puanlama esnasında oluşabilecek dikkatsizlikler ve hatalar sonuçları etkileyebilir. Bunun için öğrenci kimliklerini gizlemek, soru soru puanlamak ve rubrik gibi ayrıntılı anahtarlar kullanmak alınabilecek önlemlerdir. Soruların puan ağırlıkları sorunun düzeyine ve sorunun cevabının kapsamına göre sınavın başlangıcında belirlenerek sınav girenlere duyurulmalıdır.

(Cevap D)

40. Öğrencilerin tümünün doğru cevapladığı bir sorunun güçlük düzeyi 1, varyansı 0, ayırt edicilik düzeyi de 0 olacaktır. Öğrencilerden hiç birinin doğru cevaplayamadığı bir sorunun güçlük düzeyi 0, ayırt edicilik 0 ve varyans değeri de 0 olacaktır. Dolayısıyla iki soru için ayırt edicilik ve varyans değerleri 0 yani eşittir.

(Cevap D)

41. En çok tekrar eden değer 55 yani dağılımın modu 55'tir. Dağılım tek modludur. Puanların yarısı 38'in üzerindeyse dağılımın ortancası 38'dir. Ortanca ortalamadan küçük olduğuna göre dağılım sağa çarpıktır. Puanların yarıdan fazlası ortalamanın altındadır.

Sola çarpık dağılımlarda eğilim ölçüleri şu şekilde sıralanır: Mod > Ortalama > Ortanca

Sağa çarpık dağılımlarda eğilim ölçüleri şu şekilde sıralanır: Ortanca → Ortalama → Mod

(Cevap A)

42. Soruda verilen madde incelendiğinde maddede çift olumsuz ifade kullanıldığı görülmektedir. Olumsuz ifadeler doğru yanlış maddelerinde tercih edilmemesi gerekirken burada çift olumsuz ifade kullanılmıştır. Maddede ne anlatılmak istendiği karmaşıktır. Bu hâliyle ilgili kazanımı gerçekleştirmiş bir öğrenci bile yanlış anlayıp maddeye yanlış cevap verebilir.

(Cevap B)

43. Yapı geçerliği, testin ölçmek istediği tanımlanmış yapıyı tam olarak başka özelliklerle karıştırmadan ölçmesidir. Soruda verilen örnek durumda ekip zekâya ilişkin bazı göstergeler ortaya koymuş yani yapıyı tanımlamış. Daha sonra ekip geliştirdikleri testin bu yapının tanımlanmış göstergelerini ortaya koyup koyamadığını sınamış. Ortaya çıkan sonuç testin yapı geçerliğinin yüksek olduğuna ilişkindir.

(Cevap D)

44. Holistik (bütüncül) rubrikler öğrenme çıktıları ve ürün değerlendirmek için elverişli puanlama anahtarlarıdır. Sürece odaklanmadığı için analitik rubrikler gibi ayrıntılı değildir, bu bakımdan kullanımı daha kolaydır. Sürece odaklanmadığı için de öğrenme eksiklerini tespit etmek için elverişli değildir.

(Cevap C)

45. Soruda verilen örnekte başarı 'iyi', 'çok iyi' gibi sıfatlar ile tanımlanmaktadır. Başarı nitelermelerle ifade edildiğinde nitel bir değişkene dönüşür. Eğer bir test yapıp başarıyı puanlarla ifade ederseniz nicel bir değişken ile ifade edilmiş olur. Yapılan ölçümede kategoriler bellidir, sayı olmadığı için değer söz konusu değildir ve sınırlı değer söz konusudur. Bu açıdan da değişken süresiz bir değişkendir.

(Cevap C)

46. T puanı hesaplanırken $50+10.z$ formülü kullanılır. Buna göre 50 T puanı grup ortalaması, 50'nin altındaki T puanlar ise grup ortalamasından düşük başarıyı göstermektedir. Dönüşümde $z = -1$ için hesaplandığında $T = 50+10.(-1) = 40$ hesaplanacaktır. Öğrencinin grup sıralaması bilinmediği için grubun ne kadarından daha başarılı ya da başarısız olduğu söylenemez. Buna göre ifadelerden yalnızca II kesin olarak doğrudur.

(Cevap A)

47. Ölçme, bir betimleme işidir. Belli bir nesnenin ya da nesnelerin belli bir özelliğe sahip olup olmadığını, **sahipse** sahip oluş derecesinin gözlenip gözlem sonuçlarının sembollerle ve özellikle sayı sembollerıyla ifade edilmesidir.

Buna göre seçenekleri incelediğimizde;

A) Öğrencileri kısıdan uzuna doğru dizerek onların boy sıralarını belirleme; ölçme

B) Öğrencilerin projelerini 1 ile 10 arasında derecelendirme; ölçme

C) Hangi puanı alanların derste başarılı sayılacağını gösteren bir sınır belirleme; ölçüt

D) Öğrencilerin yazılarındaki yazım yanlışlarını sayma; ölçme

E) Bir sınavda, verilen cevaplara bakarak öğrencilerin kaç puan alacaklarını belirleme; ölçme

(Cevap C)

48. Recep Bey'in sözlerinde vurgu öğrencilerin örnek aldığı insanları maske ile görmesi üzerinedir. Çocuklar onlara söylenenleri değil, gördüklerini yaparlar. Bu sosyal öğrenme yaklaşımının temelidir. Öğrencilere kurallar ile ilgili uyarılarda bulunmak yerine model olmak daha etkilidir.

(Cevap C)

49. Uzun süreli bellek Semantik (Anlamsal), Anısal (Episodik) ve İşlemsel (Prosedürel) bellekten oluşmaktadır. Semantik bellek olgusal bilgileri, ilke, kavram ve genellemeleri kapsar. II ve IV semantik belleğe yöneliktir. 'Nasıl yapılır?' sorusu işlemsel bellek ile, 'Neler yaşadın?' anısal bellek ile ilgilidir.

(Cevap D)

50. Zararı ödeme yöntemi birinci tip cezadır. Birinci tip cezada davranıştan sonra kişi istenmeyen bir uyarıcı ve durumla karşı karşıya kalır. Sırayı temizleme örnek durumda Furkan için istenmeyen bir durum yani olumsuz bir uyarıcıdır. Davranıştan sonra bu durumla karşılaşmak da birinci tip cezadır.

(Cevap B)

51. Pekiştirmenin bir periyoda, zamansal duruma göre ayarlandığı tarifeler aralıklı tarifelerdir. Eğer örnekteki gibi pekiştirmenin ne zaman geleceği belli ise sabit aralıklı tarife söz konusudur. Her hafta çarşamba, her gün sabah onda, her ayın on beşinde gibi tarifeler sabit aralıklı tarifedir.

(Cevap D)

52. Kavramsal gruplama öğrenme malzemesinin benzerliklerine göre sınıflanmasıdır. Bu gruplama öğrenenin zihninde örgütlemeler oluşturarak öğrenmeyi destekler. Soruda verilen görsel de kavramsal gruplama için kullanılabilecek bir kavram ağıdır.

(Cevap C)

53. Verilen örnek durumda Melih'in kar yağışı ile ilgili haberler duyunca sevinmesi tepkisel koşullanma ile ilgilidir. Başlangıçta kar nötr bir uyarıcı iken geçirilen eğlenceli zamanlar sonucu koşullu uyarıcı olmuştur. Kar ile ilgili haberler koşullu uyarıcı bu haberleri duyunca mutlu olma da koşullu tepkidir.

(Cevap E)

54. İnsancıl kuram bireyin özgür iradesini ve kendi seçimlerini temele almaktadır. Öğrenme sürecinin etkili olabilmesi için duygusal açıdan rahat bir ortama ihtiyaç vardır. Öğrenci kendi seçimleri ve girişimleri ile başlattığı bir süreçte daha kalıcı öğrenir.

(Cevap A)

55. Soruda verilen davranış kontrol sürecinde ane istemediği davranışları, neden istemediğini ve bunların yerine çocuğundan beklediği davranışları açıkça ortaya koymalıdır. Verilen ceza etkili ve uygundur, bu açıdan bir sorun söz konusu değildir.

(Cevap E)

56. Verilen örnek durumda babası prizi tamir ettiğinde anne ona beceriklisin diyor yani davranışını pekiştiriyor. Bu durumu gözleyen Suat için annesinin davranışı dolaylı pekiştirmedir.

(Cevap C)

57. Edimsel koşullanma kuramına göre davranıştan sonra istenmeyen (Olumsuz) uyarıcının ortama sokulması I. Tip Ceza'dır. II. Tip Ceza istenlik uyarıların ortamdaki çıkarılması ile gerçekleştirilir. Ceza davranışı baskılar ve zayıflatır.

Otomatik tepkilerin (yemek yerken ağzın sulanması) yeni uyarıcılarla eşleşmesi (zil ve et eşleşerek, zilin salya tepkisini doğurması) tepkisel koşullanma yoluyla öğrenmedir.

İstenmeyen uyarıların ortadan çıkarma olumsuz pekiştirmedir.

(Cevap D)

58. Sorudaki öğretmen uygulamalarına baktığımızda Tuba Hanım (I) değişken aralıklı tarife, İbrahim Bey (II) sabit aralıklı tarife, Meryem Hanım (III) ise değişken oranlı tarife kullanmaktadır. Davranışın devamını sağlama, sönmelerini önlemede en etkili değişken oranlı tarifedir. En etkisiz tarifeler de sürekli ve sabit aralıklı tarifedir.

(Cevap B)

59. Gestalt Kuramı yakınlık algı yasasına göre yakın olan uyaranlar gruplanarak algılanır. İlk dizedeki 'n' sesi ikinci kelimeye yakın olduğu için 'naz' anlamına gelmektedir. İkinci dizede 'n' sesi ilk kelimeye yakın olduğundan 'gülen' anlamındadır.

(Cevap E)

60. Normatif tarihsel etki yani tarihsel zaman etkisi önemli olayların bu olayları yaşayanların gelişimleri üzerindeki etkidir. Savaşlar, kitlesel göçler, deprem, salgın gibi olaylar belirli tarihsel zamanlarda ortaya çıkan ve bireyleri gelişimini etkileyen olaylardır.

(Cevap A)

61. Öz kontrol bireyin kendi duygu, düşünce ve davranışlarının farkında olması ve bunları kontrol edebilmesi, denetleyebilmesidir. Soruda verilen örnek çalışmada amaç öğrencilerin davranışa geçmeden önce sakin kalmaları, kendilerinin farkında olmaları ve düşünerek kontrollü biçimde hareket etmelerini sağlamaktır.

(Cevap D)

62. Özümleme var olan zihinsel şema ile yeni karşılaşılan problem durumunu çözmek ve anlamlandırmaktır. Verilen örnek durumda Merve ve maske kavramını bilmektedir, yani maske şeması oluşmuştur. Karşılaştığı farklı maske onun dengesini bozmuş ama yine de onu var olan şema ile açıklamıştır.

(Cevap C)

63. Erikson'un Psikososyal Gelişim Kuramına göre Cenk Bey üretkenliğe karşı durgunluk dönemindedir. Bu dönemde birey üretmek ve çevresine faydalı olmak ister. Bir öğretmenin öğrencilerine katkıda bulunması, anne babanın çocuklarını kendi idealleri doğrultusunda yetiştirmeye gayret etmesi ya da çevresindeki insanlara katkı sağlaması üretkenlik ve bu dönemde kişilik gelişimi açısından bireyin ihtiyacıdır.

(Cevap C)

64. Kaçınmacı bağlanma stilinde kişi yakın ilişkilerde bulunmaktan, duygusal bağlanmadan uzak durmaktadır. Kaçınmacı bağlanma stilinde bireyin yakın ilişkiden uzak durmasının temelinde terk edilme ve reddedilme korkusu yatmaktadır.

(Cevap C)

65. Duyusal motor dönemde

Birinci döngüsel tepkiler: Bebeğin kendi bedenine dönük refleksif tepkileri tekrar etmesidir. Sürekli parmağını emmesi gibi

İkinci döngüsel tepkiler: Bebeğin bir nesne ile yineleyici hareketlerde bulunmasıdır. Eline aldığı çingırağı sürekli sallaması gibi

Üçüncü döngüsel tepkiler: Bebeğin amaca ulaşmak için farklı tepkiler de denemesidir. Çingırağı sadece sallamak ile yetinmez istediği sesi duyabilmek için atar, sürter, başka bir nesneye vuru vb. Yani üçüncü döngüsel tepkiler ile farklı denemeler yaparak dünyayı keşfeder.

(Cevap E)

66. Davranışçı yaklaşıma göre dil gelişimi tekrar ve pekiştirme yoluyla öğrenilir. Dil edinim sürecinde davranış biçimlendirme ve taklit süreçleri etkindir. Doğuştan getirilen yapılar psikolingüistik kuramın varsayımdır, sosyal süreçler de sosyal öğrenme kuramında önemlidir.

(Cevap B)

67. Gilligan Kohlberg'i araştırmalarını sadece erkekler üzerinde yapmasından ve kadınlar için yaptığı genellemelerden dolayı eleştirmektedir. Gilligan'a göre kadınların ve erkeklerin ahlak gelişim süreçleri farklıdır. Bunun sebebi toplumsal cinsiyet rolleri yani toplumun kadına biçtiği rollerdir.

(Cevap E)

68. Mantığa bürüme yapılan yanlış bir davranışa akla uygun gerekçeler üretmez. Kısaca yalan söyleme, bahaneler üretmez. I numara mantığa bürüme için örnektir. II numaralı örnekte ise yok sayma yani inkâr durumu söz konusudur.

(Cevap C)

69. Bilgi işleme kuramı açısından hareket gelişiminde işlem basamakları; girdi, bilgi işleme, çıktı ve geribildirimdir. İlk maddede (I) hareket sonrası ortaya çıkan sonuca yönelik bir geribildirim söz konusudur. İkinci madde (II) hareket öncesi koşullara yönelik verileri içeren girdi basamağıdır. Son maddede (III) ortaya çıkan beceri yani çıktı vardır.

(Cevap A)

70. Rehberlik ve psikolojik danışma sürecinde kullanılan tüm bireyi tanıma tekniklerinin amacı bireyin kendini daha iyi tanımasını ve anlamasını sağlamaktır. Bu sebepten dolayı bireyin kendini tanımasına yardımcı olmayacak bir teknik uygulanmaz. Uygulanan tekniklerin sonuçları da öğrenciye bu amaç doğrultusunda öğrenciyle paylaşılır.

(Cevap B)

71. Varoluşçu danışma kuramı insanı gelişme çabası içerisinde olan özgür bir varlık olarak ele almaktadır. Varoluşçu yaklaşıma göre insan özgür bir varlıktır ve yaşamı anlamlı kılan kendisidir. Psikolojik danışma sürecinin amacı da bireyin kendisi için sorumluluk alabilmesini, bağımsızlığını kazanabilmesini, yaşamı anlamlı kılabilmesini ve varoluşunu yeniden yaşayarak tüm potansiyelini ortaya koyabilmesini sağlamaya çalışmak olmalıdır.

(Cevap E)

72. Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kademesinde eğitim veren okullarda tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrenciler için il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun teklifi doğrultusunda il veya ilçe millî eğitim müdürlüklerince destek eğitim odası açılır. Destek eğitim odasında; öğrencilerin eğitim ihtiyaçları takip ettikleri eğitim programı ve öğrencilerin kayıtlı oldukları kademe esas alınarak özel eğitim öğretmenleri, okul öncesi öğretmenleri, sınıf ve diğer alan öğretmenleri okul yönetiminin teklifi doğrultusunda il veya ilçe millî eğitim müdürlüklerince görevlendirilir.

(Cevap B)

73. Krize müdahale rehberlik hizmetlerinin bir kriz durumunun hemen sonrasında işe koşulan işlevidir. Kriz durumu aniden ortaya çıkan, bireyin hayatını derinden etkileyen depresyon, yangın, sel, yakının ölümü gibi olaylardır. Depresyon sonrası psikososyal müdahale çalışmaları krize müdahale işlevi kapsamındadır.

(Cevap C)

74. İletişim engeli iletişimi sekteye uğratan ve devamını engelleyen her türlü sözlü sözsüz mesajlardır. Yargılamak, suçlamak, durumu yorumlayıp analiz etmek, nasihat ve akıl vermek sıklıkla karşımıza çıkan engellerdir. Verilenlere göre B seçeneğinde ise engelden çok, bir empatik dil söz konusudur. Bu karşındaki anlam çabasının göstergesidir.

(Cevap B)

75. Psikodrama kişilerin ilişkilerini, bu ilişkilerde yaşadıkları sorunları, çatışmaları ve kendi iç dünyalarını spontan (kendiliğinden, doğal) bir biçimde, bir oyunun içinde rol alarak incelemelerini ve farkındalığa ulaşmalarını sağlamaya çalışır. Moreno psikodramayı gerçeğin yeniden canlandırılması olarak tanımlar. Grup içerisinde birey kendi sorunlarını ifade eder ve düşüncelerini grupla paylaşır. Amaç sadece rol alan başoyuncunun içgörü kazanması değildir, diğer katılımcılar da kendi içsel dünyalarına yönelik içgörü geliştirir.

(Cevap A)

76. Araştırma-değerlendirme hizmetinin amacı araştırma ve değerlendirme sonucunda elde edilen verilerden yola çıkarak okuldaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini düzenlemek ve geliştirmektir. Çeşitli konularda psikolojik ölçme aracı geliştirmeye yönelik çalışmalar bu kapsamda yer alır.

(Cevap A)

77. Sosyal tip insan ilişkilerinden, iletişimden ve takım çalışmasından hoşlanır. Sanatçı tipler ise duygusal, sezgi ve hayal gücüyle yaratıcı çalışmalar yapan kişilerdir. Ayrıntılı çalışan, problem çözme gücü yüksek ve mantıksal yönü güçlü kişiler de araştırmacıdır.

(Cevap B)

78. Verilen eşleştirmelerden II ve III numaralı olanlar doğrudur. I numarada verilen görev yürütme komisyonunun değil, müdüründür. Okulun yıllık rehberlik programını onaylamak ve yürütülmesi için gerekli tedbirler alarak uygulanmasını izlemek okul/kurum müdürünün görevidir.

(Cevap E)

79. Gizlilik ilkesi soruda da belirtildiği üzere rehberlik ve psikolojik danışma sürecinin en temel ilkelerindedir. Danışman bu ilke doğrultusunda danışanına ait bilgileri onun rızası dışında üçüncü kişi ve kurumlarla paylaşamaz. Ancak danışanın ya da başka birinin hayatı söz konusuysa (intihar, birini öldüreceğini söyleme), kamusal zarar ya da danışanın ya da başka birinin cinsel fiziksel istismarı söz konusu ise gizlilik ilkesi ortadan kalkar. I numaralı ifade ise bir davranış ve kişilik problemi danışma sürecindeki bu ve benzeri bilgilerin gizliliği korunmalıdır.

(Cevap C)

80. Seçeneklerde verilen kazanımlardan C ve E'dekiler akademik gelişim alanındadır. A ve D seçeneklerindeki kazanımlar kariyer gelişim alanındadır. B seçeneğindeki kazanım da sosyal duygusal gelişim alanı kapsamında yer almaktadır.

(Cevap B)

1. Sel – taşkın, kuraklık, heyelan ve erozyon gibi doğal afet türlerinin tamamında insanların ve yerleşimlerin artması, orman örtüsünün tahrip edilmesi, doğal dengenin bozulması vb. etkileri vardır. Ancak yer kabuğundaki kırık (fay) hatlarından kaynaklanan depremlerin oluşumu için insan kaynaklı olduğu söylenemez.

(Cevap A)

2. Pamuk, buğday, arpa, mercimek gibi tarım ürünleri yaz kuraklığı ister. Bu yüzden bu ürünlerin Karadeniz kıyı kesiminde yetiştirilmesi beklenmez. Ancak Karadeniz kıyı kesimine uyum sağladığı için mısırın yaz yağışlarından olumsuz etkilendiği söylenemez.

(Cevap A)

3. Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT); 8 Aralık 1991 tarihinde Rusya Federasyonu, Beyaz Rusya ve Ukrayna arasında yapılan anlaşma ile oluşturulmuş bölgesel bir örgüttür. BDT'ye 21 Aralık 1991 tarihinde Azerbaycan, Kazakistan, Ermenistan, Kırgızistan, Moldova, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan katılmıştır. 1993 yılında Gürcistan'ın da katılımıyla örgütün üye devlet sayısı 12'ye yükselmiştir. Ancak önce Türkmenistan'ın tam üyelikten çekilmesi daha sonra da Gürcistan (2009) ve Ukrayna'nın (2014) topluluktan ayrılmasıyla üye sayısı 9'a düşmüştür.

(Cevap E)

4. Kasırga ve hortum gibi doğal afetler alçak basınç merkezlerinde görülür. Alçak basınç merkezlerinde havanın çok seyrek olması nedeniyle çevredeki havanın hızı giderek artar ve sarmal bir şekil alır. Böylece hortum ve kasırga oluşur. Dünya üzerinde hortum ve kasırga Atlas, Hint, Büyük Okyanus ve çevresindeki ülkelerde oluşur. Mısır'da yüksek basınç merkezinin etkili olması, okyanuslara kıyısının olmaması gibi nedenlerle kasırga ve hortum çok az görülür.

(Cevap C)

5. 1960 yılında Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) kurularak 1963 yılından itibaren 5 yıllık kalkınma planları uygulanmaya başlamıştır. Kalkınma planlarında genel olarak toplum refahının artırılması, sosyal adaletin sağlanması ve ekonominin karma sistem içinde yürütülmesi hedeflenmiştir. Bu dönemin yapılarından olan 15 Temmuz Şehitler Köprüsü, 30 Ekim 1973 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 50. yıl dönümünde devlet töreni ile hizmete açılmıştır Temmuz Şehitler Köprüsü, 30 Ekim 1973 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 50. yıl dönümünde devlet töreni ile hizmete açılmıştır.

(Cevap C)

6. Coğrafya disiplini olduğu üzere, tarihi coğrafyada da modernleşme ve önemli gelişmeler XVIII. yüzyıl başlarından itibaren Avrupa'da gerçekleşmiştir. Bu dönemde tarihi coğrafya alanında hazırladığı eserleriyle İngiliz Edward Wells ismi öne çıkmıştır. Dünya bilim literatüründe "historical geography (tarihi coğrafya)" ismi ilk defa kutsal kitaplar üzerine yaptığı çalışmalarda, Wells'in yayınlarında kullanılmış ve takip eden dönemde kabul görecelik yaygınlaşmıştır.

(Cevap E)

7. Jeomorfolojik araştırmaların esasını gözlemler ve bilhassa arazi üzerinde yapılan gözlemler meydana getiriyor. Sayısız çeşitlilik ve büyüklük farkı gösteren yeryüzü şekillerini gerçek biçim ve hususiyetleriyle kavramak, bu şekilleri kökenlerine ve meydana gelişlerine göre bölümlere ayırmak, bütün bu şekilleri sistemleştirmek, şekil tiplerinin ve şekil topluluklarının yeryüzündeki dağılışını ortaya koymak, yer şekillerinin ve bunların yeryüzündeki dağılışının çeşitli kuvvet ve olaylarla olan ilişkisini belirtmek ve izaha çalışmak için jeomorfolojik araştırmalarının temelini yerinde, arazide doğrudan doğruya yapılan müşahedeler ve incelemeler teşkil eder.

(Cevap D)

8. Yüksek sıcaklıklara bağlı olarak difüzyon hızının artması sonucunda tropiklerde büyük ölçüde kalker eritilir. Ancak, aynı zamanda, zemini terk eden sulardaki CO₂'in yeni bir denge oluşturmak için hızla havaya dönmesi sonucunda kireç çökelmeleri de çok olur. Bu nedenle tropiklerde traverten oluşumuna çok rastlanır. Hemen bütün yıl boyunca yağışlı, sıcak ve gür bir bitki örtüsü ile kaplı olan Orta Güneydoğu Asya, Orta Amerika ve Antiller gibi tropikal sahalarda, ılıman bölgelerin aksine olarak karstlaşma, topografyada çukur şekillerin (I) delikli karst yanı sıra, daha çok konik şekilli tepelerden (II) kuleli karst oluşur.

(Cevap A)

9. Şekil özellikleri denizel etki ve süreçlerle ilgili olmayan kıyıları; bazı alt kısımlara ayrılır.

- Özelliklerini karalar üzerinde meydana gelen aşınım şekillerinin östatik veya tektonik hareketler sonucunda boğulma şeklinde kazanmış kıyıları; örneğin,
- boğulmuş akarsu vadileri (ria)
- Özelliklerini karalar üzerindeki biriktirme süreçlerinden alan kıyıları; örneğin,
- delta kıyıları
- Volkanik aktivitelerle şekillenmiş kıyıları; örneğin,
- yeni lav akıntılarında oluşmuş kıyıları
- Yerkabuğu hareketleri ile şekillenmiş kıyıları; örneğin,
- fay dikliği kıyıları

Buna göre; ön kıyı setli ve oklu kıyıları; denizel birikim süreçleri ile şekillenmiş kıyılarıdır. Özelliklerini denizel etken ve süreçlerin etkisi altında kazanmış olan bu kıyıları ise ikincil (tali) veya olgun kıyıları denir.

(Cevap D)

10. Gökte irili, ufaklı çok sayıda cisim vardır. Bunlar şöyle isimlendirilir: Yıldız, gezegen, uydusu ve meteor (göktaşı). Ayrıca bunlardan başka toz bulutları ile gaz bulutlarıdır. İşte bu cisimlerin hepsi birden ortak isim olarak gökçismi olarak ifade edilir.

Nebula: Bunlar genellikle bir çekirdek etrafında sarmal şekilde genişleyerek eksenleri etrafında ağır bir şekilde dönen kızgın gaz kütleleridir. Dünyaya en yakın nebula, Andromed adı verilen nebula'dır. Dünyaya olan uzaklığı 800 bin ışık yılıdır.

(Cevap C)

11. Bir hava kütlelerinin çevresinden sıcaklık almaksızın soğuma ve ısınmayla meydana gelen olaya adyabatik soğuma ve ısınma denir. Örneğin, yükselen havanın genişlemesi, sıcaklık kaybına yol açar; buna karşın alçalan havanın sıkışması, sıcaklığın yükselmesine neden olur. Ancak burada belirtilmesi gereken en önemli husus genişleyerek yükselen hava kütlelerinde sıcaklığın kaybolmasıdır. Sadece havanın genişlemesiyle sıcaklık düşmesine **adyabatik soğuma** denir. Hava alçaldığında ise ısınma meydana gelir. Örneğin, Doğu Karadeniz kıyılarının bazı kış günleri sıcak olmasının nedeni, dağların yüksek kesimlerine doğru alçalan havanın ısınmasından ileri gelir. Alçalan hava kütlelerinin sıkışması, artan basınç altında meydana gelen bir olaydır. Nitekim moleküllerin bir araya gelerek sıkışması, sıcaklığın yükselmesine neden olur. Buna ise **adyabatik ısınma** denir.

(Cevap D)

12. (V) Sarı Nehir, Sarı Irmak, Huang ho ya da Altın Nehir, Çin'in Yangtze'den sonra ikinci ve dünyanın en uzun altıncı nehridir. Uzunluğu 5.464 km olup Çin'in batısından Bohai Denizi'ne akar. Adını çığırının üst bölümlerindeki yüksek çamur oranına borçludur. Kuzey Çin'in en büyük ırmağıdır. Bayan Kara sıradağlarında, yaklaşık 4500 metre yükseklikten doğan Sarı Irmak Tibet Platosu'nu güneydoğuya doğru kat eder. Daha sonra kuzeye, Loncouya yönelir. Moğal Platosu sınırına kadar kuzeye doğru ilerler. Sarı Irmak en sonunda Bohai Körfezi'nden Sarı Deniz'e dökülür.

(Cevap E)

13. Sebastian Del Cano; Magellan'ın başlattığı dünyanın etrafında tam bir tur dönüş keşfini tamamlayan denizcidir.

Von Humbolt (Van Hambolt) coğrafyanın metodolojisini oluşturmuş, coğrafya biliminin ilkelerini ortaya koymuş ve fiziki coğrafyanın öncüsü olmuştur. Çalışmalarını Cosmos isimli eserinde toplamıştır. Coğrafya ilminde Tarihi Esaslar ve Mukayeseli Genel Coğrafya adlı eserinin sahibi Karl Ritter beşerî coğrafyanın öncüsü olmuştur. Bir diğer Alman coğrafyacı Friedrich Ratzel (FriederikRatzel) Antropo coğrafya (Beşerî Coğrafya) isimli eserini yazmıştır. Bunun yanında siyasi coğrafyanın kurucusu olmuştur. Yakın Çağ'ın ünlü Fransız coğrafyacısı P. Vidal de la Blache (Vidalö la Blache) bölgesel coğrafya akımının öncüsü olmuştur.

(Cevap B)

14. x merkezinde güneş doğduktan 14 saat sonra y merkezinde güneş battığından x ve y merkezi arasında iki saatlik yerel saat farkı vardır. İki saat 30° boylam farkı yapmaktadır. y merkezi x merkezinin 30° batısında yer alır. 40 doğu boylamından 30° batıya gidildiğinde 10 doğu boylamına ulaşılır.

(Cevap C)

15. Anadolu Yarımadası'nın Menteşe yöresinin batısında Torosların bir doğal uzantısı niteliğinde olan adalara Menteşe ya da Kayra Adaları adı verilir. Bu adalara On İki Adalar'da denilir. Menteşe ya da Kayra Adaları adı verilen On İki Adalar içinde mütalaa edilen 50'yi aşkın adaların toplam yüzölçümleri 2602 km² kadardır. On İki Adaların başlıcalarının isimleri şunlardır: Rodos, İstanköy, Kilimli, Leros, Sümbeki, Herke, Patnos, Meis, Eşek Adası, Mandraki, Lipso, Farmako, Levita, Koçbaba, Yalı, İncirli, Ardıçık, İlyaki, Limoniye, Kerpe ve Kaşot Adalarıdır.

(Cevap A)

16. Osmanlı Devleti'nde 1911'de Kandilli Rasathanesinin kurulmasından sonra düzenli olarak yapılmaya başlanan gözlemler, 1936 yılında kurulan Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ülkemiz genelinde toplam 451 meteoroloji istasyonunda yapılmaktadır. Türkiye'de atmosfer gözlemlerinin ve hava tahminlerinin yapıldığı tek kurum olan bu kurumda yapılan gözlemler A seçeneğinde doğru olarak eşleştirilmiştir.

(Cevap A)

17. Fiziki coğrafyanın kurucusu olarak kabul edilen Humbolt (1769-1859) aynı zamanda Berlin Bilimler Akademisi öğretim üyesi ve ilk çağdaş yer bilimcidir. Avrupa, Asya ve Amerika'da birçok bilimsel amaçlı gezi ve gözlemleri ile araştırmalarının sonuçlarını "cosmos" adını verdiği dört cilt olarak tasarladığı eserinde toplamaya çalışmış ancak iki cildini tamamlayabilmiştir.

İnsan ve çevre arasında ilgi kurarak coğrafi olayları inceleyen ve aynı zamanda beşerî coğrafyanın konusunu belirleyerek Beşerî Coğrafya bilim dalının kurucusu olduğu kabul edilen Ritter; araştırma ve gözlem sonuçlarını "Mukayeseli Genel Coğrafya" adlı eserinde toplamaya çalışmış, ancak 20 cilt olarak tasarladığı bu eserini tamamlayamamıştır.

Beşerî Coğrafyaya sistem ve yöntem kazandırdığı kabul edilen bir diğer Alman coğrafyacı olan F. Ratzel, incelemelerini Beşerî Coğrafya adlı ilk eser olma özelliği taşıyan "Antropocoğrafya" adlı iki ciltlik çalışmasında toplamıştır.

(Cevap B)

27. Doğu Anadolu Projesi (DAP): Malatya, Elazığ, Tunceli, Erzincan, Bingöl, Muş, Bitlis, Van, Hakkari, Ağrı, Iğdır, Kars, Ardahan, Erzurum, Bayburt ve Gümüşhane illerini kapsayan bir projedir. Bu proje ile;

- Meraların ıslahı,
- Hayvan ırklarının ıslahı,
- Yem üretiminin artırılması,
- Tarım altyapısının geliştirilmesi

gibi hedefler amaçlanmıştır.

(Cevap A)

28. Türkiye'nin nüfus artış hızının azalması gelişmekte olduğunun göstergesidir. Buna bağlı olarak gelecekte yaşlı nüfus oranı ve nüfusun ikiye katlanması için gerekli olan sürede artış beklenmektedir.

(Cevap B)

29. Tenör; saf maden oranı demektir. Maden ocağını işletmeye açmak için tenör oranı yüksek olmalıdır. Ancak rezervin çok derinlerde olması işletme maliyetini artırır. Bu da olumsuz etkiye neden olur.

(Cevap C)

30. Yer şekilleri en eski jeolojik zaman olan I. zamanda oluştuğuna göre bu ülkenin jeolojik bakımdan çok yaşlı arazilere sahip olduğu söylenebilir. Yaşlı arazilerde ise kaplıca ve maden suları bulunmaz. Dolayısıyla bu ülkede kaplıca ve maden sularına bağlı olarak turizm yapıldığı da söylenemez.

(Cevap C)

31. Üçüncül faaliyetler olan hizmet sektöründe çalışanlar; pazarlama, turizm, eğitim, sağlık, bankacılık vb. alanlarında bulunan; öğretmen, doktor, polis, avukat, mühendis vb. meslek gruplarıdır. Bu meslek sahibi insanların topraktan ve denizden bir şey ürettiği veya bir fabrikada imalat yaptığı söylenemez. Ancak adı üzerinde hizmet sektöründe bulunan kişilerin "insanlara hizmet ediyor mu?" sorusuna "evet" yanıtı vermeleri gerekir.

(Cevap C)

32. Dünya üzerinde gıda fiyatlarının artmasında hızlı nüfus artışına bağlı olarak gıda tüketiminin artması, bazı ülkelerde ekstansif (ilkel) tarım tekniklerinin kullanılması, yanlış tarım politikaları, küresel iklim değişiklikleri, biyo-yakıt üretiminin artması gibi sebepler etkiliyken; petrol fiyatlarının düşmesi tarım ürünlerinin fiyatının artmasına neden olmaz.

(Cevap D)

33. Arıcılık faaliyeti Türkiye'de çiçekli bitki çeşidinin fazla olmasına bağlı olarak yaygın olarak yapılır.

(Cevap E)

34. Türkiye'nin hızla gelişmesine ve kalkınmasına bağlı olarak; ekonomik, sosyo – kültürel, bilim – teknoloji, askeri ve politik gibi beşeri özellikleri mutlaka değişecektir. Ancak jeolojik (yer yapısı) ve jeomorfolojik (yer şekilleri) doğal özelliklerinin değişmesi beklenemez.

(Cevap B)

35. Ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin farklı olmasına; yaş yapısına, kırsal – kentli nüfus oranına, kişi başına düşen gelir miktarına, çalışan nüfusun sektörel dağılımına bakılarak ulaşılabılır. Ancak toplam nüfus miktarı bu konu hakkında bilgi vermez.

(Cevap A)

36. Yıllara göre Türkiye nüfusundaki değişimler;

- İlk modern nüfus sayımı 1927'de yapılmıştır.
- Nüfus artış hızının en düşük olduğu dönem 1940 – 1945 yılları arasındadır. Bunun sebebi II. Dünya Savaşı nedeniyle seferberlik ilanındır.
- Nüfus artış hızının en yüksek olduğu dönem 1955 – 1960 yılları arasındadır. Bunun sebepleri; sağlık koşullarının iyileşmesi, çocuk ölümlerinin azalması ve devlet teşvikidir.
- 1960 – 1965 yılları arasında yurt dışına çalışmak için göç edenler olmuştur. Bunun sonucunda nüfus artış hızında düşme meydana gelmiştir.
- 1985 yılından sonra nüfus artış hızı eskiye oranla azalma göstermektedir.

(Cevap D)

37. Mısır dünyanın en az yağış alan ülkeleri arasında yer alır. Ülkede yağışların az olması nedeniyle çöller geniş yer kaplar.

(Cevap D)

38. Koka ağacı da tropikal bir üründür. Yapraklarından kokain elde edilir. Kokain uyuşturucu maddesini elde etmek amacıyla tüketilir.

Yine tropikal bir ürün olan kola ağacının tohumlarından elde edilen yağ ve niğasta, tat-aroma verici olarak kola adı verilen içeceklerin imalinde kullanılır. Başlıca üreticileri Gine Körfezi ülkeleridir.

Kahve bitkisinin vatanı Afrika'dır. En kaliteli türleri Arabistan'da yetişir. Kahve bitkisinin çekirdekleri kavrulup çekilmesinden sonra kullanılır. Kafein içerir. Dünya kahve üretiminde birinci sırada olan ülke Brezilya'dır. Daha sonra ise Hindistan gelir.

Kauçuk ise sütleğengiller familyasından odunsu bir bitkidir. Doğal ortamı olan tropikal yağmur ormanlarında 30 m.ye kadar ulaşan bu ağaçlar çplantasyonlarda 10-20 m arasında boya sahiptir. Lastik endüstrisinde kullanılır. Ana vatanı olan Güney Amerika ve Afrika'dan % 100'e yaklaşan bir oranda, günümüzde üretimi Muson Asyası'na kaymıştır. Buna göre, soruda geçen açıklamalar kakao bitkisine aittir.

(Cevap A)

39. Özellikleri verilen milli park Yosemite Ulusal Parkı'na aittir. Yosemite Ulusal Parkı ABD'nin California eyaletinde yer alır.

(Cevap A)

40. Hollanda'da modern tarım yöntemleri uygulandığından verim yüksektir. Fakat iklim çeşitliliğinin ve tarım ürünleri çeşitliliğinin Türkiye'den fazla olduğu söylenemez.

(Cevap D)

41. Soruda oluşumu açıklanan ve şekil üzerinde kesiti gösterilen toprak türü, yerli topraklardır. Bu toprak türü, ana kayacın parçalanmasıyla oluşmuş ve iklim şartlarına göre şekillenmiştir. Buna göre, ana kayaç ve iklim şartlarının özelliklerini yansıtır.

Oysa ki;

- Alüvyal ve kolüvyal topraklar; akarsular
- Lösler; rüzgârlar,
- Morenler; buzullar tarafından taşınmış topraklardır.

Buna göre, yalnızca kahverengi orman toprakları yerli topraklardır.

(Cevap E)

42. x bölgesinde Peru (Humboldt), y bölgesinde Benguela, z bölgesinde Golfstream akıntıları etkilidir.

(Cevap D)

43. Sorudaki açıklamada nükleer santralin deniz kıyısında olması gerektiği vurgulanmıştır. Haritada işaretli olan yerlerin tamamı deniz kıyısında bulunmaktadır. Ancak deprem olasılığı bakımından düşünüldüğünde, Marmara ve Ege kıyılarının (II ve III nolu yer) güvenli olmadığı söylenebilir. Bu yüzden I (Sinop) ve IV (Anamur) nolu kıyıların nükleer santral kurmak için daha uygun olduğu söylenebilir.

(Cevap C)

44. Volkan konileri, volkanizma sonucu magmadan gelen ve yeryüzünde üst üste biriken malzemelerin özelliğine göre oluşur. Bunlar kül konileri (cüruf) ile kalkan ve tabakalı (strato) volkanlardır. Kül konileri, volkandan çıkan kül ve tüflerin baca etrafında birikmesiyle oluşur. Tabakalı volkanlar da lav ve tüflerin üst üste katmanlar şeklinde birikmesiyle meydana gelir. Kalkan volkanlar ise çok akıcı olan lavların volkandan çıktıktan sonra çevreye yayılmasıyla oluşan geniş konilerdir.

(Cevap B)

45. Lünet; rüzgar biriktirmeleri sonucu oluşan yeryüzü şekillerindedir. Rüzgar aşındırmasının çok kuvvetli olduğu kurak alanlarda rüzgarların taşıdığı malzemeler göllerden ya da bataklıklardan geçerken bünyesine nem alır. Nem aldığı için ağırlığı artar, göl veya bataklığın kenarında birikir. Bu şekilde birikerek oluşan bu malzemelere Lünet denir.

Rüzgârlarla birlikte taşınan kum boyutundaki malzemeler, önlerine çıkan engellere çarparak rüzgâr aşındırmasını (korrazyon) gerçekleştirir. Bunun yanı sıra rüzgârlar, diğer dış kuvvetlerle birlikte yeryüzü şekillerini aşındırmayı sürdürebilir. Örneğin yüzey sularının etkisiyle zayıflayan kaya yüzeylerinde rüzgârların da etkisiyle tafoni adı verilen oyuklar oluşur. Yatay tabakaların görüldüğü alanlarda zayıf malzemenin aşınması sonucu tek tepeler hâlinde yükselen diklikler meydana gelir. Bu kayaların zamanla alt kısımlarının aşınması sonucu mantar kaya adı verilen şekiller oluşur.

Rüzgâr aşındırmasının şiddetli olduğu alanlarda toprağın ve küçük boyutlu malzemelerin taşınması sonucu kayaların yüzeyi kapladığı bir alan kalır. Bu arazilere çöl kaldırmı ya da hamada adı verilir. Rüzgârların etkisiyle kurak ve yarı kurak bölgelerde bazı aşınım şekilleri oluşur. Gevşek yapılı kayaların zayıf kısımlarının aşındırılmasıyla hâkim rüzgâr yönüne paralel uzanan oluklar olan yardanglar oluşur. Bu U profilli oluklar, özellikle Orta Asya çöllerinde çok sık görülür.

(Cevap E)

46. Subtropikal çöller; 30° dinamik yüksek basınç alanı üzerindeki karalar ile Asya ve Kuzey Amerika kıtalarının iç kesimlerinde etkili olan iklimdir. Sıcaklık ortalaması 30°C civarında olup gün-lük sıcaklık farkı fazladır. Yağışlar yükselim yağışı şeklinde olur. Yıllık toplam yağış miktarı 200 mm' nin altında olup yağış yıl içine düzenli dağılmamıştır. Doğal bitki örtüsü kuraklığa dayanıklı otlar ve kaktüs gibi dikenli bitkilerdir. Bu iklim tipinde yıl içinde güneşli gün sayısı fazla ve buna bağlı olarak da bulutluluk değeri oldukça düşüktür.

(Cevap C)

47. İntazonal topraklar, zonal topraklar arasında adacıklar hâlinde oluşan, iklimden çok çevresel özelliklere göre biçimlenen topraklardır. İntazonallerin oluşmasında daha çok kayaların özelliği ve topoğrafya etkili olmaktadır. Bu topraklar hidromorfik, halomorfik ve kalsimorfik topraklar olarak sınıflandırılmaktadır. İntazonal gruba dahil edilen halomorfik topraklara Konya Havzası'nda, Erzurum Ovası'nın bazı kesimlerinde, Küçük Menderes ve Büyük Menderes deltalarının denize yakın olan kesimlerinde rastlanır. Bu alanlarda yazın buharlaşmaya bağlı olarak suda çözülmüş hâldeki tuzlar, yüzeyde birikir. Bu tür topraklar tarıma elverişli değildir.

(Cevap E)

48. • **Fiyort Kıyı Tipi;** Buzul vadilerinin, buzullar eridikten sonra deniz altında kalmasıyla oluşan kıyı tipidir.
- **Dalmaçya Kıyı Tipi;** Kıyıya paralel uzanan sıra dağların deniz altında kalmasıyla oluşan kıyı tipidir.
- **Mercanlı Kıyı Tipi;** Bu tip kıyıları tropikal kuşakta rastlanır. Mercan adı verilen canlılar sığ ve sıcak sularda yaşamaktadır. Bu canlıların kalıntısı üst üste birikerek bazen deniz yüzeyine kadar çıkmakta ve bu tip kıyıları oluşturmaktadır.
- **Limanlı Kıyıları;** Bu tip kıyıları, deniz altında kalmış geniş akarsu vadilerinin bulunduğu yerlerde gelişir. Bu vadilerin önünde dalgakıran görevi gören kıyı okları oluşmuştur.
- **Ria Kıyı Tipi;** Akarsu vadilerinin deniz altında kalması sonucu oluşan kıyılarıdır. Deniz altında kalan akarsu vadileri, koyları oluşturur.

(Cevap D)

49. Bozkır doğal bitki örtüsü; ülkemizde İç Anadolu, İç Batı Anadolu, Ergene Havzası, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu'da geniş yer kaplar. İlbaharda yeşeren bozkırlar, sıcak ve kurak yaz döneminde kurumaktadır. Bozkırları oluşturan bitkiler çoğunlukla kuraklığa dayanıklıdır. Bunların bir kısmı dikenli, bir kısmı tüylü ve dikenlidir. Geven, yavşan otu, gelincik, çoban yastığı, peygamber çiçeği, yumak otu, üzerlik otu, deve dikenli, sütleşen ve kekik bozkırları oluşturan bitkilerin başlıcalarıdır. Ancak kızılıcak bir tür Psödomakidir. Psödomakiler (Yalancı makiler); Karadeniz kıyılarında görülen çalılardır. Bu çalılar da ormanların yok edilmesiyle ortaya çıkar. Psödomakiler, kışın yaprağını döken kızılıcak, geyikdikenli, böğürtlen, yabancı erik, yabancı elma ve üvez gibi bitkilerden oluşur.

(Cevap B)

50. **Tramp taşımacılık,** yüke sahip olan iki liman arasında yapılan, belirli bir zaman ve tarihi olmayan taşımacılık türüdür. Ham petrol, yeraltı madenleri, kereste, kömür gibi geminin tamamına ya da büyük bir bölümüne yüklenebilen malzemelerin tek seferde taşınabilmesi esasına dayanır. Soruda geçen taşımacılık türü tramp taşımacılığıdır.

Liner taşımacılıkta ise esas olan yük değil hizmettir. Zamanı ve tarihi bellidir. Varılacak gidilecek limanların yeri bellidir. Tarife esaslı bir taşımacılık türüdür bu nedenle malzemeleri taşıyacak olan kişiler planlamalarını buna göre yaparlar. Geminin limana ulaştığı tarihte taşınacak malzemeleri firmaya verirler, gidecek olan yere malzemeler taşınır. Konteyner ve Ro-Ro taşımacılığı bu tür deniz yolu taşımacılığının örneklerindedir.

Ro-ro gemilerinin özellikleri arasında en önemlisi tekerlekli kara araçlarının gemilerle taşınabilmesidir. Kullanım amacına göre üretilen RORO gemileri kapasite olarak feribotlardan daha büyüktür. TIR gibi büyük kara araçlarının taşınmasını sağlar.

Konteyner gemileri; uluslararası standartlardaki konteyner adı verilen yük kutularını taşımak için tasarlanmış, yük gemisidir.

Kruvaziyer gemi ise, içinde pek çok konaklama, yemek ve eğlence opsiyonları olan, çok yüksek standartlarda hizmet veren, önceden programlanmış belli başlı rotalar üzerinde, turistik amaçlı olarak seyahat eden yolcu gemilerine verilen isimdir.

(Cevap A)

51. • Süveyş Kanalı'nın açılması; Ümit Burnu'nun,
• Panama Kanalı'nın açılması; Macellan Boğazı'nın,
• Ümit Burnu'nun keşfedilmesi; Cebeli Tarık Boğazı'nın öneminin azalmasına neden olmuştur.

(Cevap B)

52. Soruda verilen ülkelerden Türkiye, İtalya, Fransa ve Bosna Hersek Akdeniz iklim kuşağında yer almaktadır. Polonya ise Avrupa'nın kuzeydoğusunda yer almaktadır. Polonya; Türkiye, İtalya, Fransa ve Bosna Hersek'e göre daha kuzeyde yer almaktadır. Bu yüzden Polonya'da yaz turizmi gelişmemiştir.

(Cevap C)

53. Sorudaki açıklamada yurt dışındaki Türk işçilerinin hangi sektörde çalıştığı, yaş ortalaması, Avustralya Kıtası'nda buldukları ve kalabalık aile yapısı vb. özellikleri değil, sadece oransal olarak ülkelere ve bölgelere dağılımları verilmiştir. Buna göre, yalnızca Orta Doğu – Kuzey Afrika'daki Türk işçisi sayısının Batı Avrupa ülkelerinden az olduğu söylenebilir.

(Cevap D)

54. Pasifik Okyanusu, Amerika ve Asya kıtaları arasında bulunan dünyanın en büyük okyanusudur. İsmi İspanya krallığı adına dünyayı dolaşan Portekizli denizci Ferdinand MAGELLAN vermiştir. En derin yeri dünyanın da en derin yeri olarak kabul edilen Mariana Çukurudur (-11.000 metre). Bu çukurluk Pasifik plakası ile Mariana plakasının çarpışması sonucu oluşmuştur.

(Cevap C)

55. Mackinder'in Kara Hakimiyet Teorisinde, Türkiye; İç veya Kenar Hilal yöresinde yer alır. Diğer bir ifadeyle Türkiye, dünya kalesine sahip olan bir milletin ilk hedef tahtası olan yörenin orta bölümünde yer aldığı dikkati çeker. Dünyaya hakim olmak isteyen bir gücün ilk hedef tahtası, elbette Türkiye'dir. Birinci Dünya Savaşı'nda bütün güçlerin (yedi düvelin) Anadolu'ya saldırılarının sebebi, Mackinder'in "Kara Hakimiyet Teorisi"nin bir uygulama aşamasına konulmasıdır. Yine İkinci Dünya Savaşı ve sonrasında Türkiye'yi savaşın ortasına çekmek istemelerinin ve bir tarafa zorlamalarının temel etkeni, bu jeopolitik konumudur.

(Cevap B)

56. • Akdeniz'de İtalya ile Sicilya adasının arasındaki boğaz **Messina Boğazı**'dır.
- Asya (Rusya) ile Kuzey Amerika (ABD) kıtalarını birbirinden ayıran **Bering Boğazı**'dır.
- Kuzey Denizi ile Manş Denizini birbirine bağlayan **Dover Boğazı**'dır.
- Aden Körfezi'nden Kızıldeniz'i Hint Okyanusu'na bağlayan **Babül – Mendep Boğazı**'dır.
- **Cebelitarık Boğazı** ise Atlas Okyanusu ile Akdeniz'i birbirine bağlarken Afrika ile Avrupa kıtalarını birbirinden ayırmaktadır.

(Cevap A)

57. Cities 1973 Sözleşmesi: Nesli tehlikede olan yabani hayvan ve bitki türlerinin uluslararası ticaretine ilişkin sözleşme olarak 1973 yılında imzalanmıştır. "CITES Sözleşmesi Ulusal Uygulama Yönetmeliği" çerçevesinde ilgili kurumlarla çalışmalar devam etmekte, bu kapsamda AB kaynaklı bir projeden finansman desteği sağlandığı takdirde sorumlu ve görevliler için eğitim semineri düzenlenmesi yönünde ABGS ile çalışmalar sürdürülmektedir. Türkiye bu sözleşmeyi 1996 yılında kabul etmiştir. Sözleşme 20 Haziran 1986 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

(Cevap C)

58. "Çevre" kavramı içerisinde yer alan deniz ve atmosfer, uluslararası kullanıma açıktır ve bir ülkeye ait kirlenme ve bozulma, diğer ülkelere de etkilemektedir. Bunun için, ülkelerin kendi aralarında yapacakları sözleşmelerde, ekonomik, sosyal, siyasi, turistik ve tarımsal çıkarlarıyla uluslararası çıkarları çevre sorunlarının çözümü konusunda bağdaştırmaları gerekmektedir. Bu doğrultuda yapılan sözleşmelerden bir kısmı şudur;

- Londra Sözleşmesi
- 1975 IMCO Sözleşmesi
- Baltık Sözleşmesi
- Barselona Sözleşmesi

(Cevap A)

59. 1993'te Umman'ın ekonomisinde petrol ve hizmetler sektörleri egemen hale gelmişti. Bu sektörlerden elde edilen gelir hızla yolların, okulların, hastanelerin, su ve elektrik şebekesi altyapısı ile santrallerin inşa edilmesine aktarılmıştır. Tüm bu faaliyetler Orta Doğu'nun petrol üreten fakat OPEC üyesi olmayan tek ülkesidir.

(Cevap E)

60. Amasya'da dünyaya gelmiş olan Strabon (MÖ 48 – MS 21); Roma devrinin önemli bir gezgini, tarihçi ve coğrafyacısıdır. Roma İmparatorluğu hakimiyetindeki birçok ülkeyi dolaşarak, 17 cilt tutan Geographika adlı eserini yazmıştır. Bu eserinde matematik coğrafya, fiziki coğrafya, jeopolitik ve ekonomik coğrafya bilim dallarına yer vermiştir. Bu eserinde Strabon, doğal çevre şartları elverişli olan yerlerdeki toplumların çeşitli yönlerden gelişmiş olduğunu belirtmiştir. Yani doğal çevre faktörlerinin, toplumların ekonomik ve kültürel etkinliklerini yönlendirdiğini belirtmektedir. Strabon çevre – insan ilişkilerini günümüzdekine yakın şekilde anlayan ilk coğrafyacı olmuştur.

(Cevap D)

61. Soruda tümdengelim akıl yürütme yoluyla öğretmenin öğrencilerine yaptığı bir sunum görülmektedir. Bu durum ise anlamlı öğrenmenin kullanıldığı göstermektedir. Ausubel'in önerdiği anlamlı öğrenme yaklaşımında, bilgilerin öğrenciye sunulurken kazandırılması esas alınır. Ausubel'in öğrenme kuramının temelini, öğrenmeyi etkileyen en önemli faktör öğrencinin mevcut bilgi birikimidir. Bu ortaya çıkarılıp ona göre eğitim planlanmalıdır. Ausubel'e göre öğrenmenin çoğu sözel olarak gerçekleşmektedir. Ona göre önemli olan öğrenmenin anlamlı olmasıdır. Buluş yoluyla öğrenme her zaman anlamlı olmayabilir. Bunun aksine sözel öğrenme, eğer etkin bir şekilde uygulanırsa anlamlı olabilir. Yani, sözel öğrenme buluş yoluyla öğrenme kadar önemlidir. Ausubel sözel öğrenmenin buluş yoluyla öğrenmeye göre bir avantajını da şöyle savunmaktadır: Eğer sözel öğrenme etkin yapılabılırsa kısa sürede birçok bilgi anlamlı bir şekilde öğrenciye kazandırılır.

(Cevap C)

62. Programa ilişkin verilen açıklamada yer alan 'yaşadıkları alandan başlayarak ülkemiz ve tüm dünya ile ilgili coğrafi bilinç kazanmalarını' kısmı yakından uzağa ilkesine işaret etmektedir. Açıklamadaki 'gelecekteki yaşantılarında etkin bir şekilde kullanabilecekleri coğrafi bir donanıma' bölümü ise öğrenilenlerin yaşama aktarılması yani yaşama yakınlık/hayatilik ilkesi kapsamında değerlendirilebilir.

(Cevap C)

64. Dersin işleniş bölümü şu şekildedir:

- A) Giriş
- Dikkat çekme
  - Güdüleme
  - Gözden geçirme
  - Hedef – davranışı söyleme
  - Geçiş
- B) Geliştirme
- Konuyu işleme
- C) Sonuç
- Özetleme
  - Ödev verme (Gerekirse)
  - Tekrar güdüleme
  - Kapanış

(Cevap B)

65. Coğrafya öğretmeni olan Derya Hanım süreçte "Basamaklı Öğretim Modeli"ni kullanmaktadır. Soruda verilen özellikler incelendiğinde etkili öğretim ortamının Bloom taksonomisine uygun olarak hazırlanması gerektiğini belirtmesi öğrencilerinin adım adım ilerleyerek analiz, sentez yapabilmelerini, yaratıcı düşünme becerilerinin gelişmesini istemesi Nunley tarafından geliştirilen basamaklı öğretim modeline aittir. Basamaklı öğretim modelinde öğrencilere uygun etkinlikler hazırlanırken çoklu zeka kuramından da faydalanılır.

(Cevap A)

63. I. İpucu: Doğru yanıtı hatırlatıcı uyarıcı olarak tanımlanabilen ipucu, yazılı ve sözlü ifadeler, resimler, grafikler, slaytlar olabilir.

II. Dönüt: Öğrencinin yaptığı davranış hakkında ona bilgi vermek olarak tanımlanabilir.

III. Pekiştirme: Bir davranışın ilerde yinelenme olasılığını arttıran uyarıcıdır.

IV. Düzeltme: Yanlışları doğrulama, eksik ve yarım yamalak öğrenmeleri tamamlamadır.

Oya Öğretmen Ahmet'e gülümseyerek dönüt ve pekiştirme işlevlerini yerine getirmiştir.

(Cevap C)

66. Bir sınıfı oluşturan öğrenciler arasında bireysel farklar vardır. Bu durum öğrencilerin öğrenme hızlarında da farklılığı beraberinde getirmektedir. Öğrenciler arasındaki bireysel farklılığı destekleyerek her öğrencinin öğrenme hızına ve yeteneğine uygun olacak şekilde öğretim yapılması, bireysel öğretim ile olası hale gelmektedir.

(Cevap E)

67. Öğretim materyalleri içeriğin tamamının aktarılması için değil, önemli kavram ve adımların vurgulanması için kullanıldığında daha etkili olmaktadır. Bu nedenle öğretim materyali dersin konusunu oluşturan içeriğin tümünü değil, yalnızca özet bilgiyi kapsamalıdır. Öğretim materyali hazırlama ve kullanmadaki temel amaç asla öğrenciye salt içerik aktarımı değildir

(Cevap A)

68. Drama öğrencinin öznel, doğal deneyimleri üzerine temellendirilmiş bir öğretim yoludur. Sadece bilişsel değil, duyuşsal ve psiko-motor alanlarda gelişimini destekler. Öğrencinin iletişim, empati ve sorun çözme becerilerinin gelişimine katkı sağlar.

(Cevap C)

69. Öğretmenin bu süreçte kullandığı öğretim tekniği benzetimdir. Öğretmen maket yardımı ile bir benzetim kurmuştur. Benzetim sınıf içinde öğrencilerin bir olayı gerçekmiş gibi ele alıp üzerinde çalışma yapmalarına olanak sağlayan bir öğretim tekniğidir. Diğer bir deyişle öğrenmeyi desteklemek amacıyla gerçeğe uygun olarak geliştirilen bir model üzerinde yapılan bir öğretim yaklaşımıdır. Gerçek durumların önemli boyutları ya bir modelde özel olarak ya da diyagram halinde, resimler ve diğer sembolik yollarla belirlenmektedir. Uygulamada zaman ve mekân genel olarak sınırlanmakta yaratılmak istenilen gerçek durumun anlamlı yönleri seçilmektedir. Benzetim tekniği bir düşünce değil bir hareket bir olaydır.

(Cevap D)

70. Öğretmenin bilgiyi öğrencilere aktarması sürecini içeren anlatım yöntemi öğretmen merkezli bir yöntemdir. Anlatma yöntemi, sözlü anlatıma ağırlık verdiği için anlatmayı gerektiren her türlü derste kullanılır.

ANLATIM YÖNTEMİ
Özellikleri
– Öğretmen merkezlidir. Öğrenci pasiftir.
– Aynı anda çok sayıda kişiye bilgi aktarılır. Kalabalık gruplara uygundur.
– Öğrencilere kısa zamanda çok bilgi verir.
– Öğrencilere dinleme alışkanlığı kazandırır.
Dikkat Edilecek Hususlar
– Basit, kısa, tam cümleler kullanılmalıdır.
– Sunu mantıksal bir düzene göre yapılmalıdır.
– Ses tonu iyi ayarlanmalı, alçalıp yükselen bir tonla dikkat canlı tutulmalıdır.
– Anlatım soru-cevap, tartışma ve gösteri ile desteklenmelidir.

Seda Öğretmen de anlatım yöntemini kullanmaktadır. Sesini iyi kullanmaya çalışarak öğrencilere söz hakkı tanıyarak yöntemi etkili bir biçimde kullanmaya özen göstermektedir.

(Cevap A)

71. Eğitim programının Talim Terbiye Kurulu tarafından Resmi Gazetede yayınlanan boyutu resmi programdır. Resmi program eğitim programının yazılı ve tasarı boyutudur. Yusuf Öğretmen 12. sınıf seçmeli coğrafya dersinde işlenmesi gereken konuların (resmi program boyutu) belli olduğu, bunun dışındaki konuların işlenemeyeceğini söylemesi yazılı programda olmamasından kaynaklanır.

(Cevap A)

72. Bilgi haritası, bir konuyla ilgili olan bilgilerin önemli veya kritik olanlarının bir tür özet şeklinde görsel olarak sunulmasıdır. Başka bir ifadeyle Bilgi haritası bir metindeki önemli bilgilerin ve bu bilgiler arasındaki ilişkilerin şematik olarak görselleştirilmesidir. Bilgi haritalarında hücre-bağ-hücre yapısı kullanılarak metindeki bilgiler özetlenir. Hücrelerin içine önemli bilgiler yazılır, bağlar ise hücreler arasındaki ilişkiyi gösterir. Metnin ana düşüncesi, temel kavramlar ve özellikleri, olgular ve örnekler hücre adı verilen kutucukların içine yazılır. Bağlar ise, hücreler içindeki bilgiler arasındaki ilişkiyi gösteren oklardır. Bilgi haritaları ile bir metindeki önemli bilgi ve kavramları, örnekleri ve bunların diğer kavramlarla olan ilişkisini ortaya koyar. Bilgi haritaları büyük bir birimdeki kavramların ilişkileri üzerine yoğunlaşırken, bilgi haritaları bir metindeki bilgilerin arasındaki ilişkiyi derinlemesine inceler.

(Cevap B)

73. “Öğrencilerinden aldığı yanıtları bir not kâğıdına, yazmaları isteyen öğretmen “Sizce bu ürün kıyı bölgelerini mi takip etmiş?” diye sorar. Alınan yanıtları tekrar ellerindeki not kâğıtlarına yazan öğrenciler ürünü tahmin etmeye devam eder. Öğretmen tekrar anlatıma döner ve yine öğrencilerine sorar “Sizce bu üründen en çok hangi coğrafi bölge faydalanmaktadır?” öğrencilerinden tekrar yanıtlar alır. Böylece öğrenci süreç içerisinde birkaç kez tahminde bulunur. Bazıları ilk tahminlerini değiştirmişlerdir. Ders süreci içerisinde kimsenin kâğıdına “Doğru veya yanlış” diyerek dönüt vermeyen öğretmen ders bittikten sonra not kâğıtlarını açarak öğrenci yanıtlarının doğru ve yanlış görüşleri ayrıca bunların nedenleri hakkında öğrenciye bilgi verir.” şeklinde uyguladığı teknik “Arkası Yarın” tekniğidir. Çünkü öğretmen ders işleniş sırasında birkaç kez öğrencilerinden cevap almış ve sonra cevaplarını vermiştir. Bu teknik iki ya da üç bölüm halinde olgu, olay, öykü, film vb. sınıfa sunulmalı ve en can alıcı yerinden kesilmeli. Devamı üzerinde öğrencinin akıl yürütmesi için sorular sorulur. Sonra kalan yerden devam edilir ve yanlışlıklar öğrenciye buldurulmaya çalışılır. Öğrenci merkezli hareket edilmeli.

(Cevap A)

74. Görüş geliştirme: Belirgin çelişkiler ve kutuplaşmış tutumlar içeren konuların öğretiminde, öğrencilerde görüşler geliştirmek amacıyla kullanılan bir tartışma yöntemidir (Gözütok, 2007).

Görüş geliştirmede her birey bireysel olarak görüşünü ve gerekçelerini savunur, isterse görüşünü değiştirebilir. Tartışmaya katılanlar çelişkili bir konuda farklı görüşleri dinler, kendi bilgilerini yeniden yapılandırabilir. Görüş geliştirme yöntemi sonucunda neyin doğru neyin yanlış olduğu konusunda karara varılmaz. Görüş geliştirme uygulaması sonucunda öğrenciler görüşlerini geliştirmeyi, değiştirmeyi öğrenirler.

(Cevap A)

75. Öğretim etkinlikleri öğrencinin yakın çevresinden hareketle uzak çevresine doğru bir sıra izlemelidir. Soruda verilen açıklamada da öğretimin öğrencinin yakın coğrafi çevresinden uzak coğrafi çevresine doğru sıralanması gerektiği vurgulanmaktadır. Yakından uzağa ilkesi zaman açısından da önemlidir. Öğretimde ele alınacak içerik yakın zamandan uzak zamana doğru sıralanmalıdır.

(Cevap E)

KPSS • GENEL YETENEK TESTİ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
B	E	A	D	C	B	E	C	D	D	D	A	C	A	E	D	E	D	E	D	B	C	E	D	E	C	C	E	B	A
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	B	E	E	C	A	C	D	C	E	C	B	A	D	E	C	E	D	A	B	B	C	C	E	A	B	C	D	E	A

KPSS • GENEL KÜLTÜR TESTİ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
E	D	E	A	B	C	A	E	D	C	B	E	A	B	E	D	A	C	D	E	B	E	D	E	D	E	C	A	E	D
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	B	E	C	D	B	D	D	A	B	E	D	D	E	E	C	B	E	C	A	B	C	C	C	E	C	A	D	C	A

KPSS • EĞİTİM BİLİMLERİ TESTİ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
B	B	D	B	D	C	D	C	D	A	E	D	B	C	E	E	D	D	C	A	E	C	E	B	B	C	C	A	A	D
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
D	B	C	D	D	B	C	B	D	D	A	B	D	C	C	A	C	C	D	B	D	C	E	A	E	C	D	B	E	A
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80										
D	C	C	C	E	B	E	C	A	B	E	B	C	B	A	A	B	E	C	B										

KPSS • ÖABT • COĞRAFYA ÖĞRETMENLİĞİ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
A	A	E	C	C	E	D	A	D	C	D	E	B	C	A	A	B	D	C	C	C	A	A	A	C	D	A	B	C	C
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
C	D	E	B	A	D	D	A	A	D	E	D	C	B	E	C	E	D	B	A	B	C	D	C	B	A	C	A	E	D
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75															
C	C	C	B	A	E	A	C	D	A	A	B	A	A	E															

5'LI DENEME SETİ

Saray Mah. Fatih Sultan Mehmet Bul.
No: 316 • Kahramankazan / Ankara
0552 518 06 06 • akademidenizi.com.tr

WHATSAPP DESTEK HATTI
0552 518 06 06

